

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การเสนอผลงานวิจัยเรื่องศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพในจังหวัดเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างชุดสื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย
3. ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในเรื่องการจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพในจังหวัดเพชรบุรี
4. พฤติกรรมการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพในจังหวัดเพชรบุรี
5. การสร้างรูปแบบการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

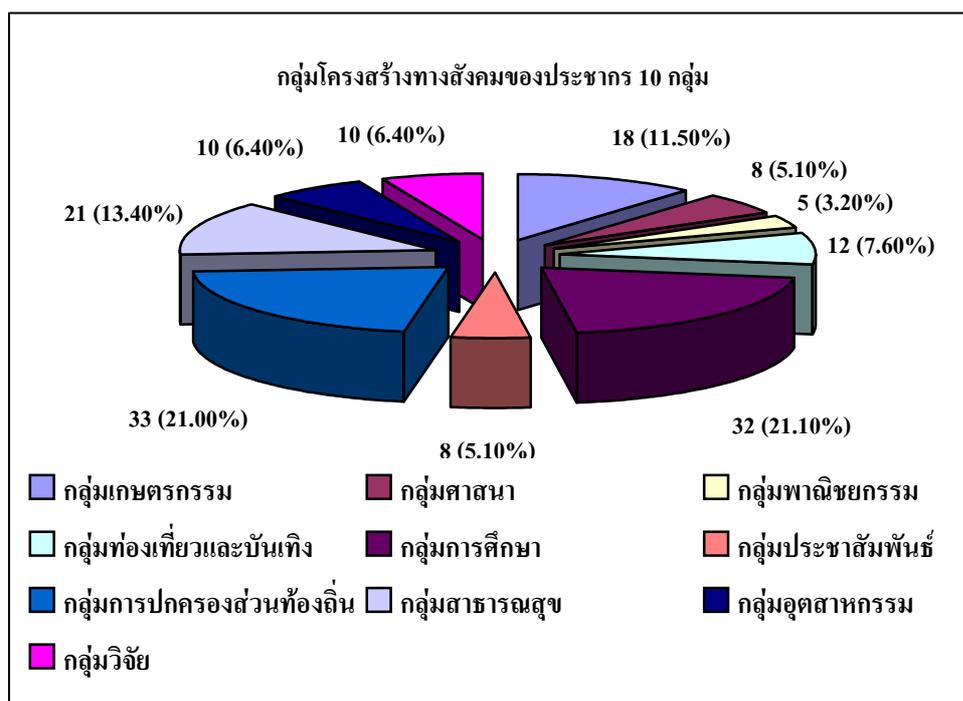
1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ด้านสังคม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การประยุกต์เทคโนโลยีการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียตามแนวพระราชดำริ” (วันเสาร์ที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 และวันอาทิตย์ที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2547) ณ ห้องนภลัยบอลรูม โรงแรมดุสิตริゾートและโปโลคลับ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 157 คน จากประชากรจำนวน 314 คน มีปัจจัยพื้นฐานจำแนกเป็นผลการวิเคราะห์ได้ในภาพรวมและแยกออกเป็นในแต่ละกลุ่ม ได้ดังนี้

1.1.1 ลักษณะกลุ่มโครงสร้างทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

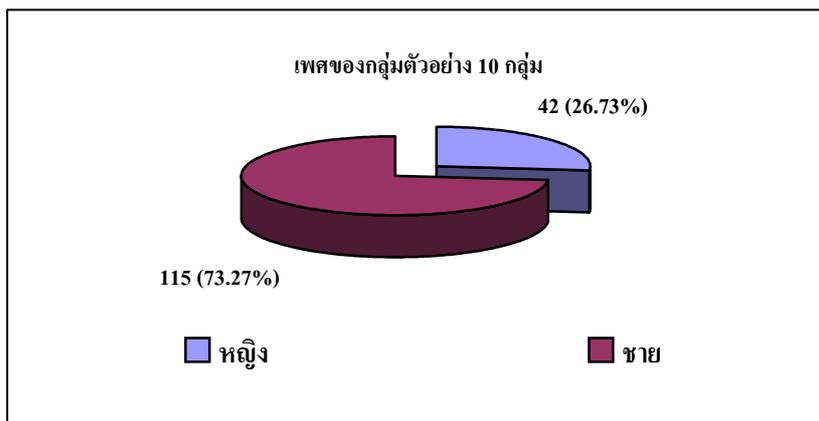
ลักษณะกลุ่มโครงสร้างทางสังคมของกลุ่มประชากรแบ่งออกเป็น 10 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกร จำนวน 18 (11.50%) กลุ่มศาสนา จำนวน 8 คน (5.10%) กลุ่มพาณิชยกรรม จำนวน 5 คน (3.20%) กลุ่มการท่องเที่ยวและบันเทิง จำนวน 12 คน (7.60%) กลุ่มการศึกษา จำนวน 32 คน (20.40%) กลุ่มประชาสัมพันธ์ จำนวน 8 คน (5.10%) กลุ่มการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 33 คน (21.00%) กลุ่มสาธารณสุข จำนวน 21 คน (13.40%) กลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน 10 คน (6.40%) และกลุ่มระบบการวิจัย จำนวน 10 คน (6.40%) โดยกลุ่มการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลุ่มที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ 33 คน (21.00%) และกลุ่มพาณิชยกรรม เป็นกลุ่มที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด คือ 5 คน (3.20%) ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 กลุ่มโครงสร้างทางสังคมของประชากร 10 กลุ่ม

1.1.2 เพศ

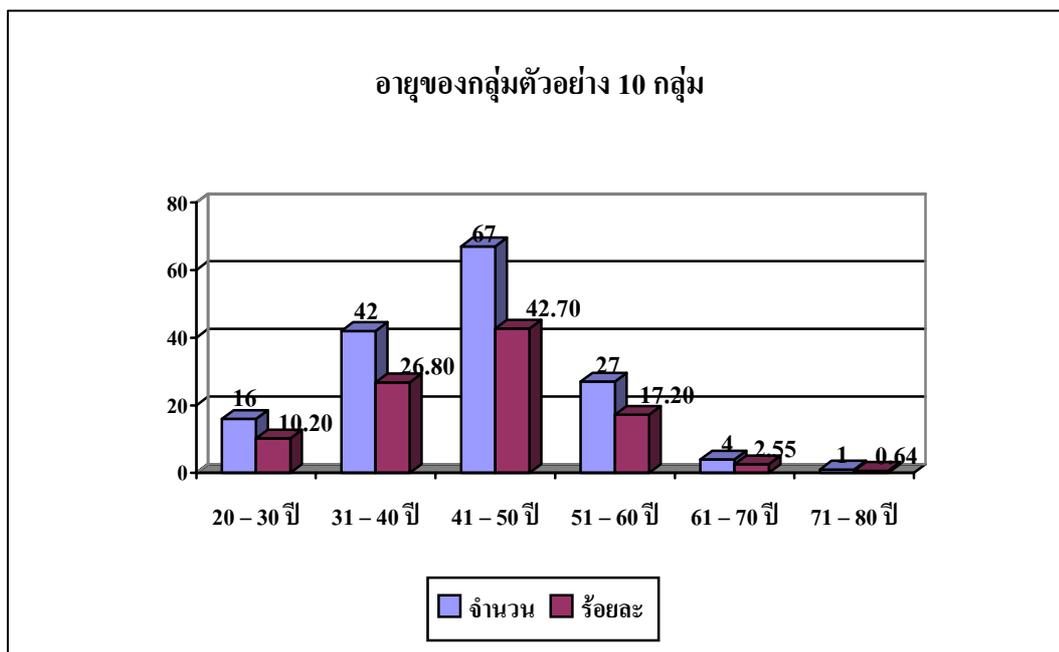
กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 157 คน โดยแบ่งเป็น เพศชาย 115 คน (73.27%) และเพศหญิงจำนวน 42 คน (26.73%) ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 เพศของกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม

1.1.3 อายุ

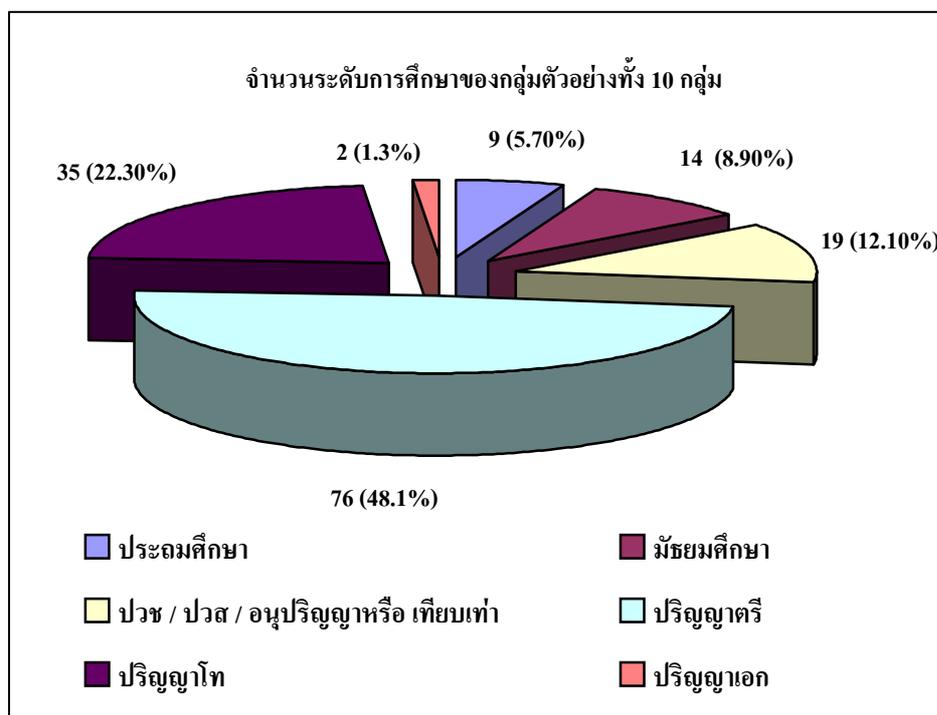
ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับอายุของกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ออกเป็น 6 ช่วง คือ ช่วงอายุ 21 - 30 ปี 16 คน (10.20%) ช่วงอายุ 31-40 ปี 42 คน (26.80%) ช่วงอายุ 41 - 50 ปี 67 คน (42.70%) ช่วงอายุ 51 - 60 ปี 27 คน (17.20%) ช่วงอายุ 61 - 70 ปี 4 คน (2.55%) และช่วงอายุ 71 - 80 ปี 1 คน (0.60%) รวมจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ทั้งหมดของทุกช่วงอายุ เป็น 157 คน (100%) ซึ่งช่วงอายุที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ ช่วงอายุ ระหว่าง 41 - 50 ปี 67 คน (42.70%) รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปี 42 คน (26.80%) และ ช่วงอายุที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุระหว่าง 71-80 ปี 1 คน (0.64%) ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า อายุที่สูงที่สุด คือ 74 ปี และอายุที่ต่ำสุด คือ 24 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยของกลุ่ม ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 46 ปี ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 อายุของกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม

1.1.4 ระดับการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 8 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 9 คน (5.70%) ระดับมัธยมศึกษา 14 คน (8.90%) ระดับ ปวช./ ปวส./ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า 19 คน (12.10%) ระดับปริญญาตรี 76 คน (48.10%) ระดับปริญญาโท 35 คน (22.30%) ระดับปริญญาเอก 2 คน (1.30%) และระดับอื่นๆ 2 คน (1.30%) โดยประชากรกลุ่มเป้าหมายส่วนมาก จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน รองลงมาจบการศึกษาในระดับ ปริญญาโท มีจำนวนประชากรทั้งหมด 35 คน (22.30%) ส่วนในระดับปริญญาเอก จบน้อยที่สุดจำนวนกลุ่มละ 2 คน (1.30%) ตามลำดับ ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม

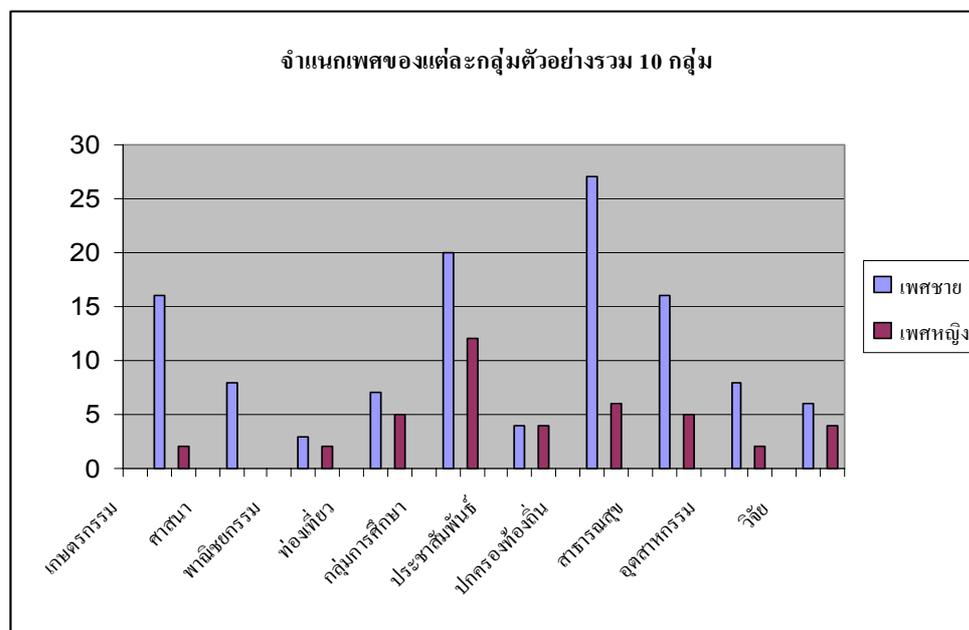
1.2 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมจำแนกตามกลุ่มโครงสร้างทางสังคมของประชากร

1.2.1 เพศ

ด้านเพศของกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามพื้นฐาน โครงสร้างทางสังคม ผลปรากฏดังนี้

กลุ่มเกษตรกรรม แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 16 คน (89.00%) เพศหญิง จำนวน 2 คน (11.00%) กลุ่มศาสนา เพศชาย จำนวน 8 คน (100.00%) กลุ่มพาณิชยกรรม เพศชาย จำนวน 3 คน (60.00%) เพศหญิง จำนวน 2 คน (40.00%) กลุ่มท่องเที่ยว เพศชาย จำนวน 7 คน (58.00%) เพศหญิง จำนวน 5 คน (42.00%) กลุ่มการศึกษา เพศชาย จำนวน 20 คน (62.00%) เพศหญิง จำนวน 12 คน (38.00%) กลุ่มประชาสัมพันธ์ เพศชาย จำนวน 4 คน (50.00%) เพศหญิง จำนวน 4 คน (50.00%) กลุ่มการปกครองท้องถิ่น เพศชาย จำนวน 27 คน (82.00%) เพศหญิง จำนวน 6 คน (18.00%) กลุ่มสาธารณสุข เพศชาย จำนวน 16 คน (76.00%) เพศหญิง จำนวน 5 คน (24.00%) กลุ่มอุตสาหกรรม

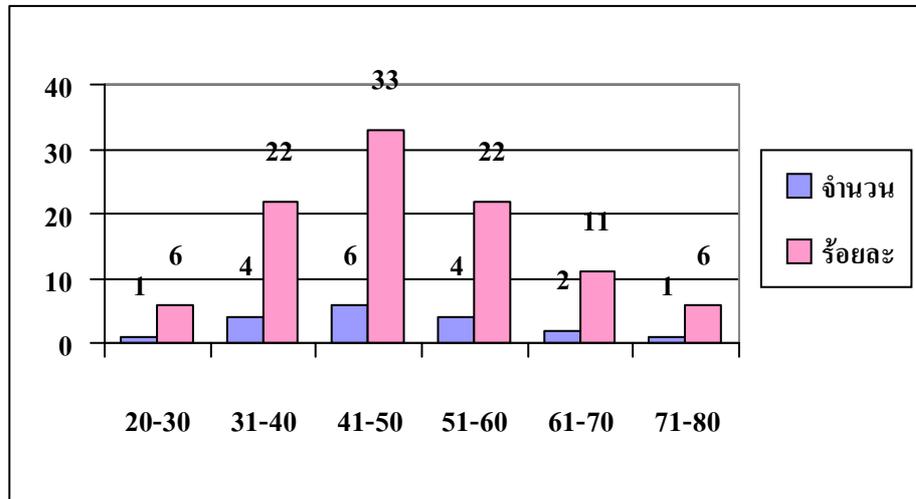
เพศชาย จำนวน 8 คน (80.00%) เพศหญิง จำนวน 2 คน (20.00%) และกลุ่มวิจัย เพศชาย จำนวน 6 คน (60.00%) เพศหญิง จำนวน 4 คน (40.00%) ดังภาพที่ 11

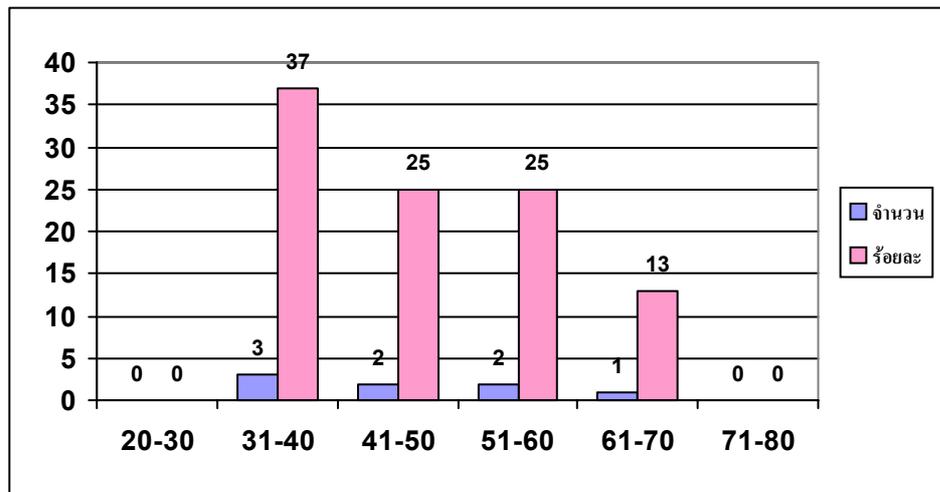
ภาพที่ 11 จำนวนเพศของแต่ละกลุ่มตัวอย่างจำนวนตาม 10 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.2 อายุ

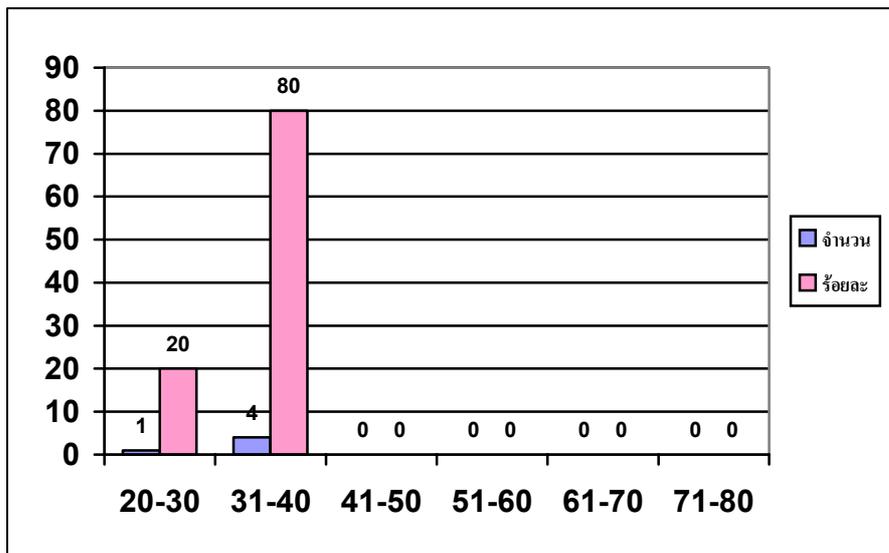
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพื้นฐานโครงสร้างทางสังคม ซึ่งปรากฏผลดังนี้

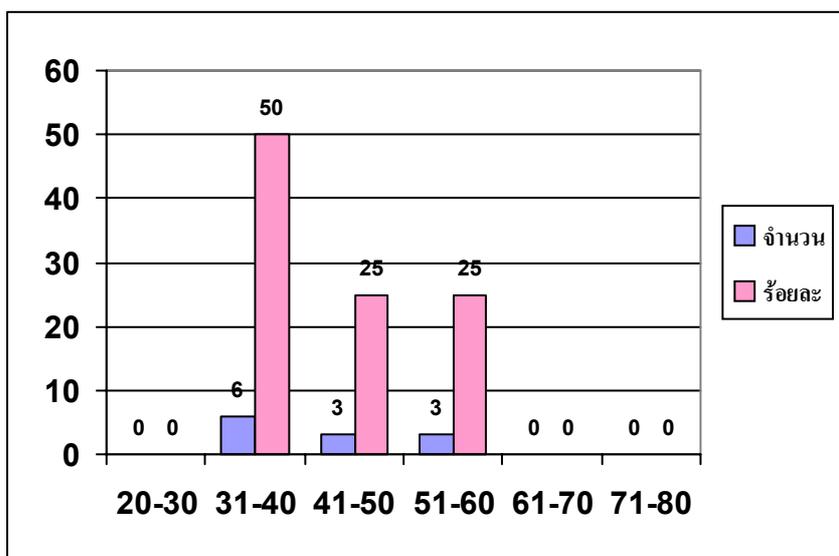
ภาพที่ 12 อายุกลุ่มเกษตรกรกรรม

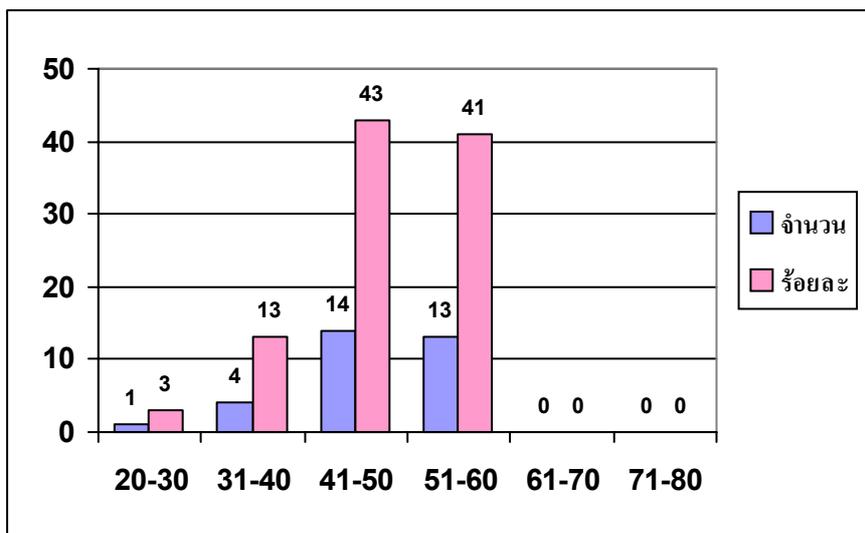
ภาพที่ 13 อายุกลุ่มศาสนา

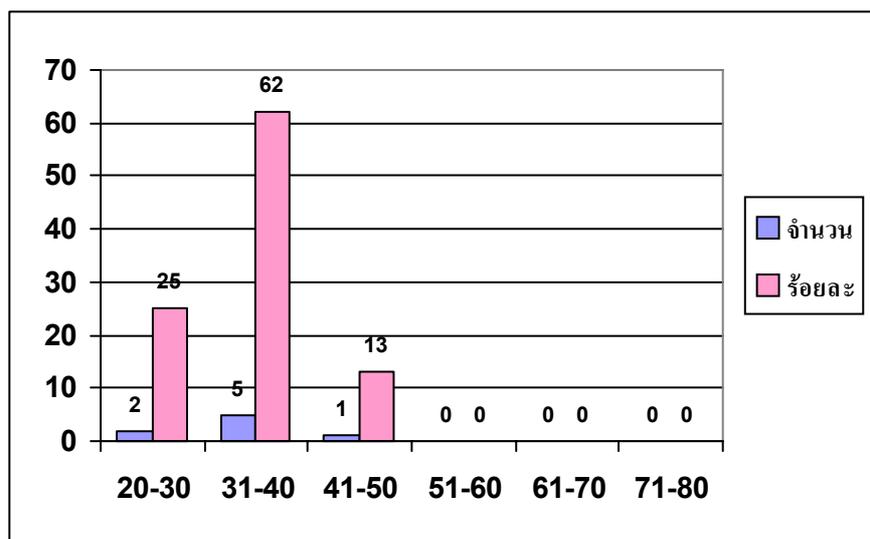
ภาพที่ 14 อายุกลุ่มพาณิชยกรรม

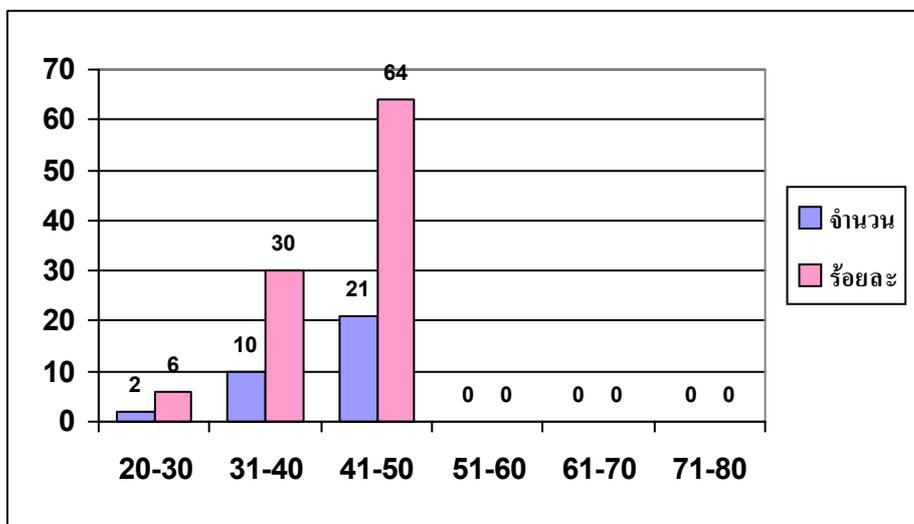
ภาพที่ 15 อายุกลุ่มท่องเที่ยว

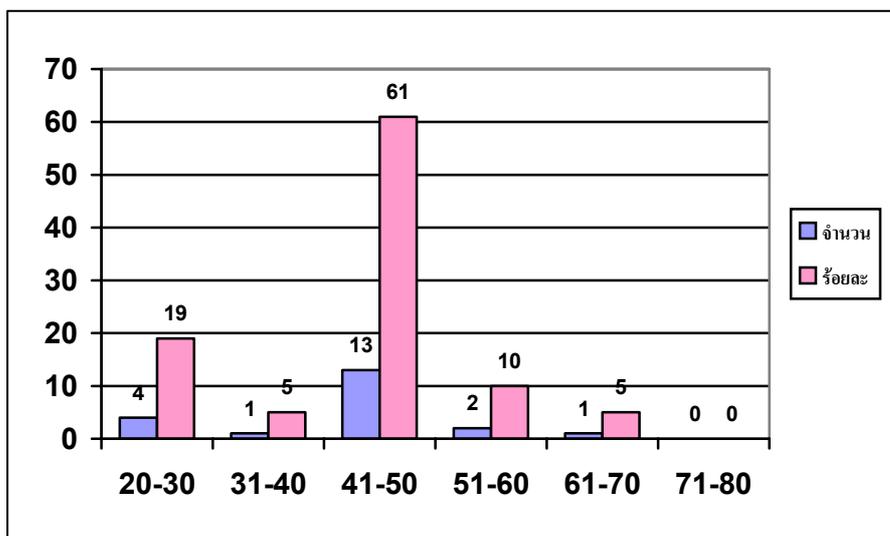
ภาพที่ 16 อายุกลุ่มการศึกษา

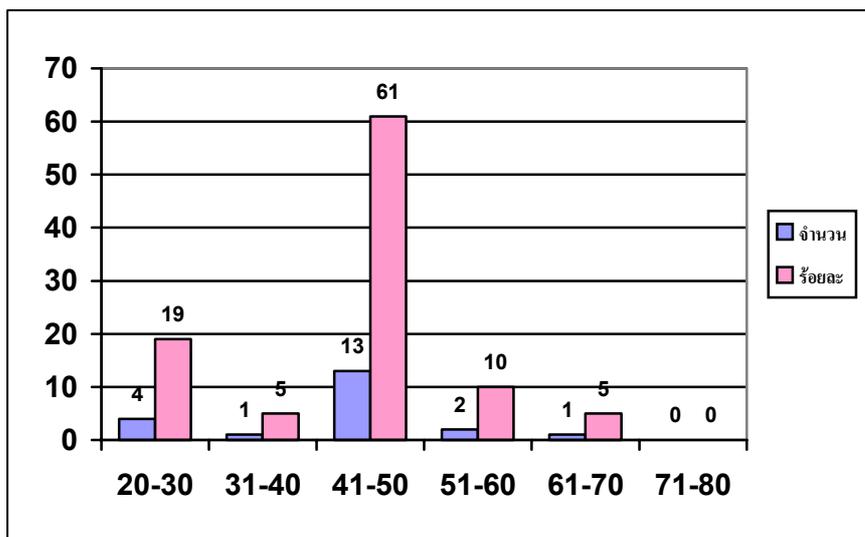
ภาพที่ 17 อายุกลุ่มประชาสัมพันธ

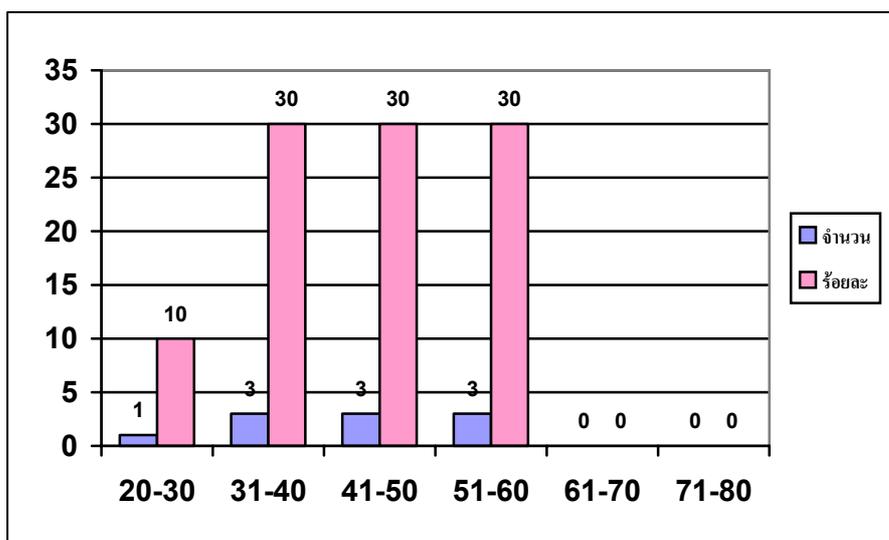
ภาพที่ 18 อายุกลุ่มปกครองท้องถิ่น

ภาพที่ 19 อายุกลุ่มสาธารณสุข

ภาพที่ 20 อายุกลุ่มอุตสาหกรรม

ภาพที่ 21 อายุกลุ่มการวิจัย

การศึกษาข้อมูลทั่วไปด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ปรากฏผลดังนี้ ช่วงอายุของกลุ่มเกษตรกรที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 6 คน (33.00%) ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 1 คน (06.00%) และช่วงอายุ 71-80 ปี มีจำนวน 1 คน (6.00%)

กลุ่มศาสนา มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 3 คน (37.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 61-70 ปี มีจำนวน 1 คน (13.00%)

กลุ่มพาณิชยกรรม มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 4 คน (80.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 1 คน (20.00%)

กลุ่มการท่องเที่ยว มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 6 คน (50.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 3 คน (25.00%) และช่วงอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 3 คน (25.00%)

กลุ่มการศึกษา มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 14 คน (43.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 1 คน (3.00%)

กลุ่มประชาสัมพันธ์ มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 5 คน (62.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 1 คน (13.00%)

กลุ่มปกครองท้องถิ่น มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 21 คน (64.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 2 คน (6.00%)

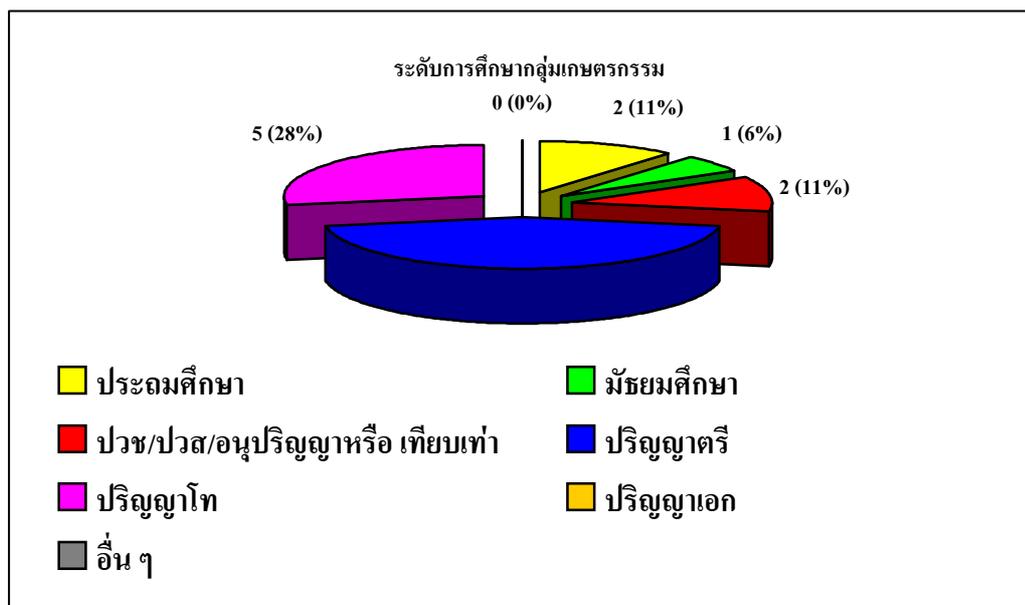
กลุ่มสาธารณสุข มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 13 คน (61.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 1 คน (5.00%) และช่วงอายุ 61-70 ปี มีจำนวน 1 คน (5.00%)

กลุ่มอุตสาหกรรม มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 4 คน (40.00%) และช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 4 คน (40.00%) และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 2 คน (20.00%)

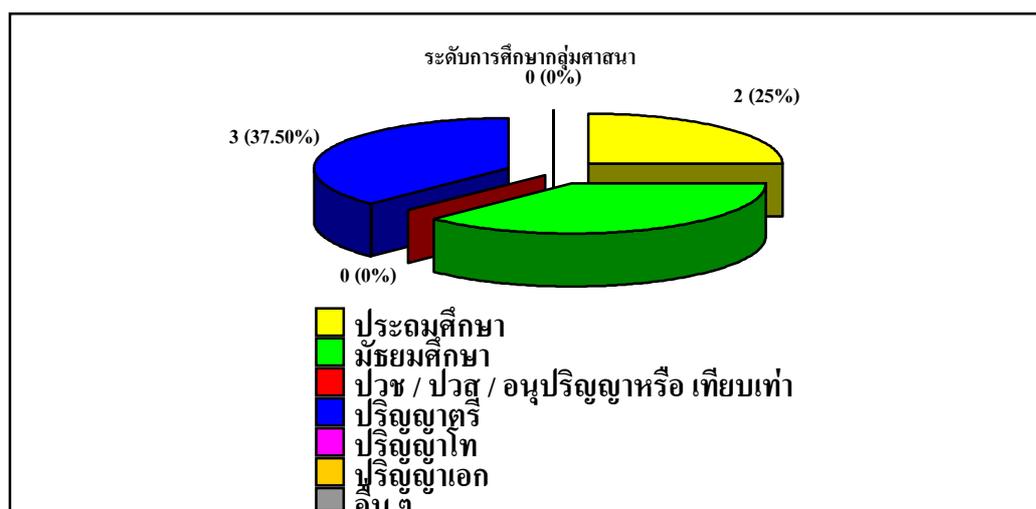
กลุ่มการวิจัย มีจำนวนมากที่สุดในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 3 คน (30.00%) ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 3 คน (30.00%) และอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 3 คน (30.00%) ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 1 คน (10.00%)

1.2.3 การศึกษา

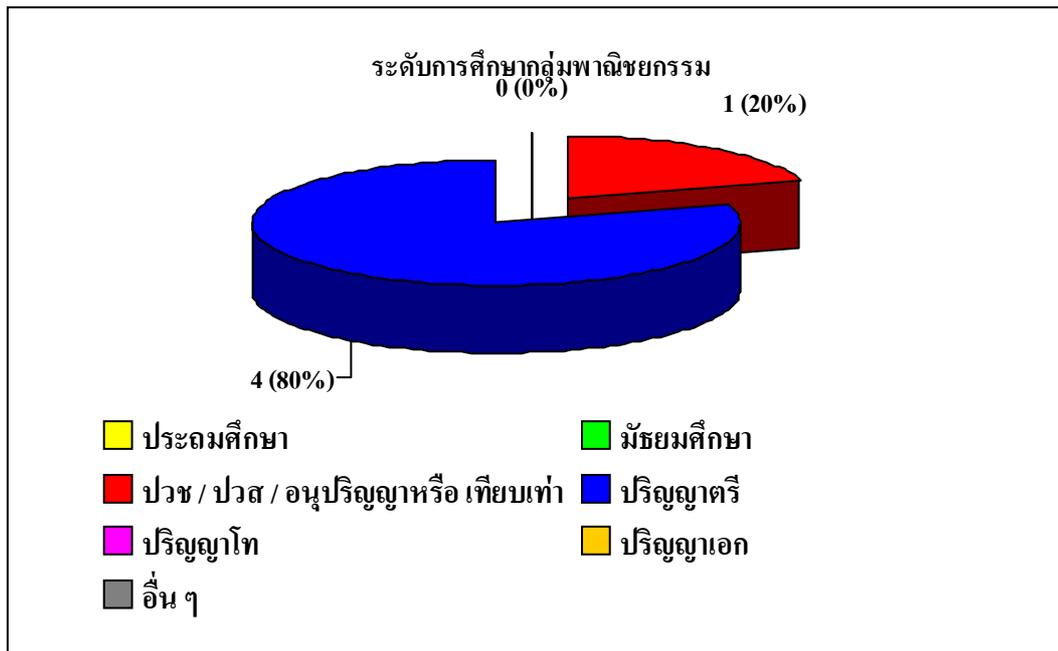
ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

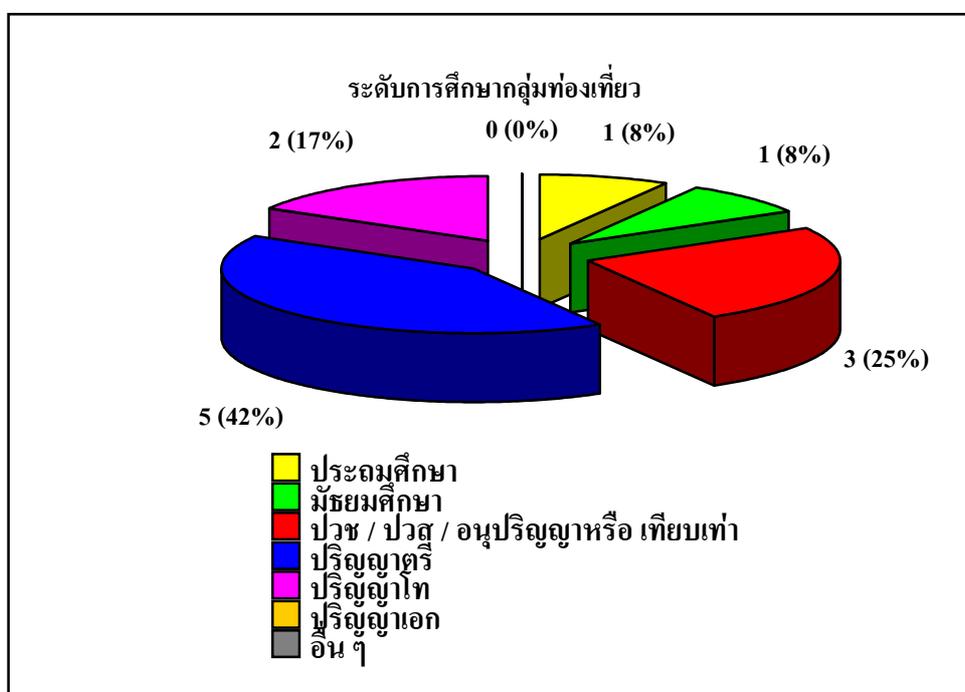
ภาพที่ 22 ระดับการศึกษากลุ่มเกษตรกร

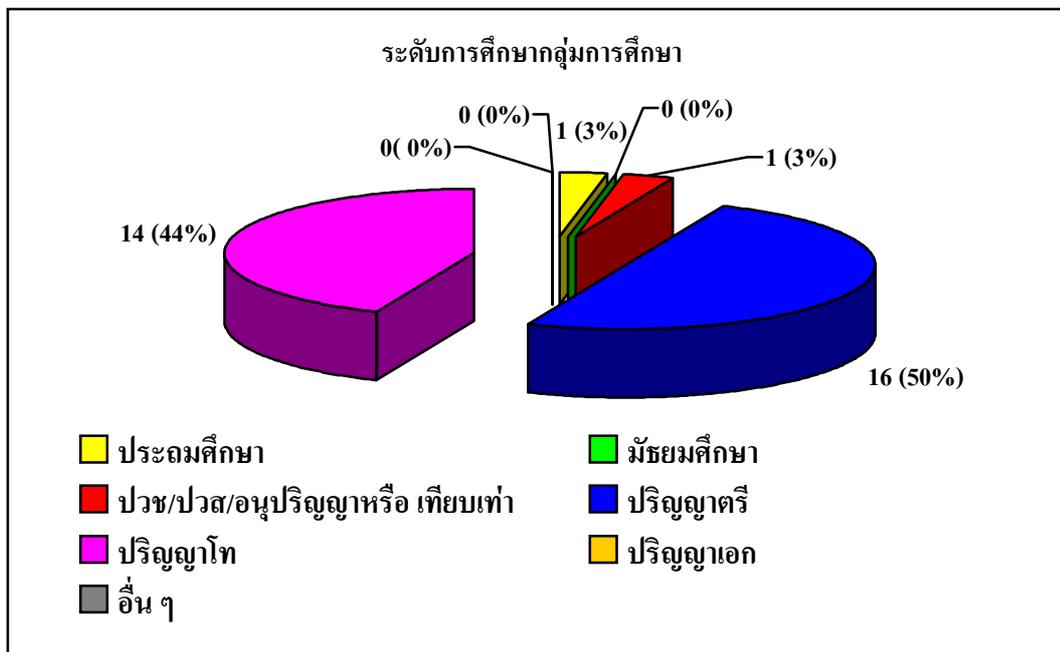
ภาพที่ 23 ระดับการศึกษากลุ่มศาสนา

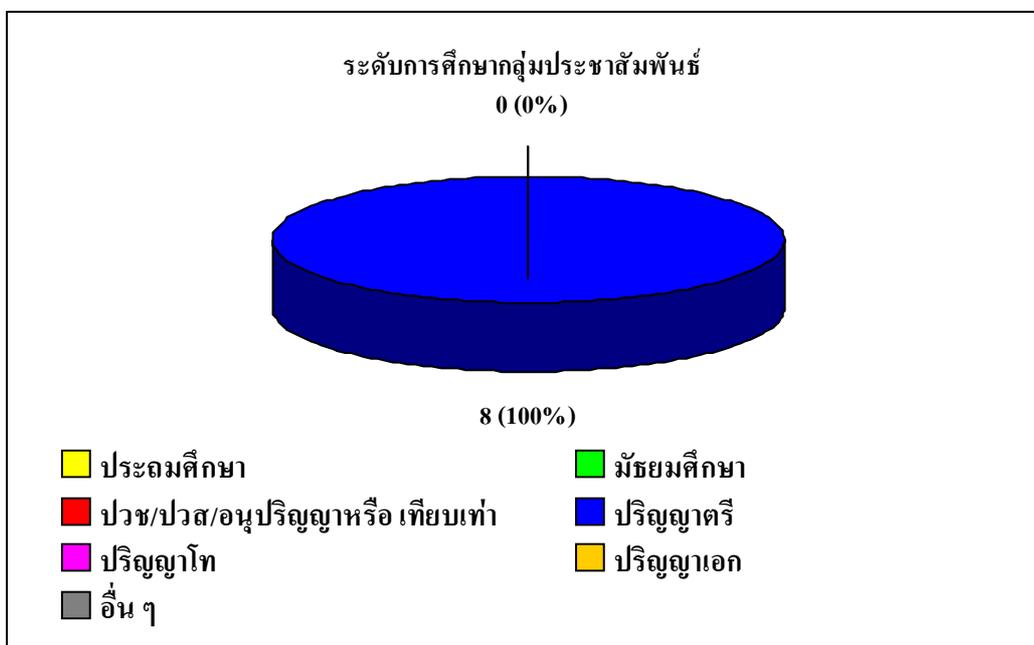
ภาพที่ 24 ระดับการศึกษากลุ่มพาณิชย์กรรม

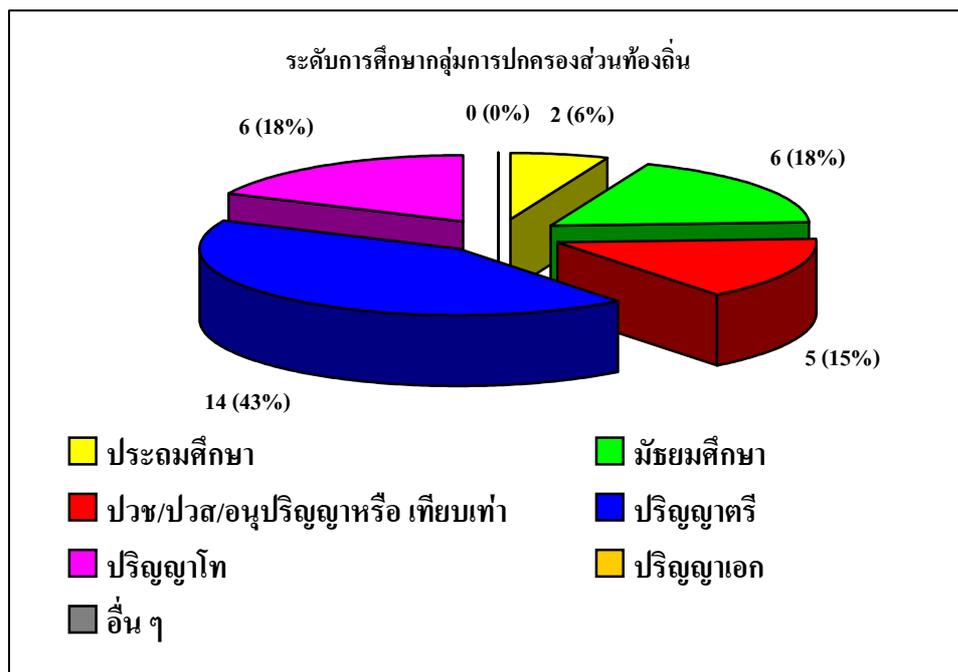
ภาพที่ 25 ระดับการศึกษากลุ่มท่องเที่ยว

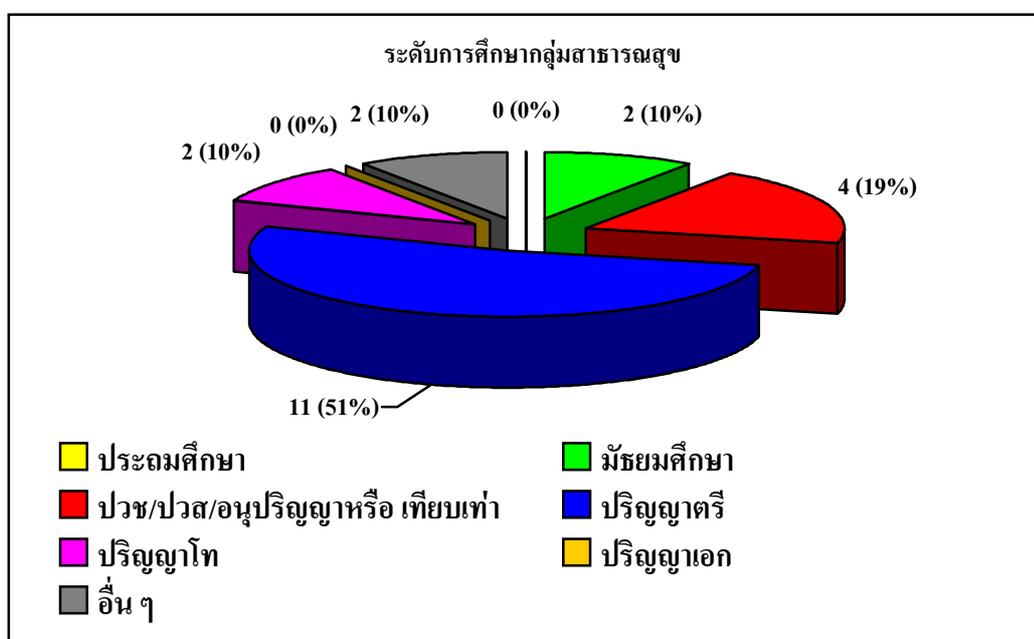
ภาพที่ 26 ระดับการศึกษากลุ่มการศึกษา

ภาพที่ 27 ระดับการศึกษากลุ่มประชาสัมพันธ

ภาพที่ 28 ระดับการศึกษาของกลุ่มปกครองท้องถิ่น

ภาพที่ 29 ระดับการศึกษาของกลุ่มสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ด้านการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มเกษตรกรรม มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน (11.00%) คนมัธยมศึกษา จำนวน 1 คน (6.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 2 คน (11.00%) ปริญญาตรี จำนวน 8 คน (44.00%) ปริญญาโท จำนวน 5 คน (28.00%)

กลุ่มศาสนา มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน (25.00%) มัธยมศึกษา จำนวน 3 คน (37.50%) ปริญญาตรี จำนวน 3 คน (37.50%)

กลุ่มพาณิชยกรรม มีระดับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 1 คน (20.00%) ปริญญาตรี จำนวน 4 คน (80.00%)

กลุ่มท่องเที่ยว มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน (8.00%) มัธยมศึกษา จำนวน 1 คน (8.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 3 คน (25.00%) ปริญญาตรี จำนวน 5 คน (42.00%) ปริญญาโท จำนวน 2 คน (17.00%)

กลุ่มการศึกษา มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน (3.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 1 คน (3.00%) ปริญญาตรี จำนวน 16 คน (50.00%) ปริญญาโท จำนวน 14 คน (44.00%)

กลุ่มประชาสัมพันธ์ มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน (100.00%)

กลุ่มปกครองท้องถิ่น มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน (6.00%) มัธยมศึกษา จำนวน 6 คน (8.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 5 คน (15.00%) ปริญญาตรี จำนวน 14 คน (43.00%) ปริญญาโท จำนวน 6 คน (18.00%)

กลุ่มสาธารณสุข มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 คน (10.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 4 คน (19.00%) ปริญญาตรี จำนวน 11 คน (51.00%) ปริญญาโท จำนวน 2 คน (10.00%)

กลุ่มอุตสาหกรรม มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 คน (10.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 2 คน (20.00%) ปริญญาตรี จำนวน 6 คน (60.00%) ปริญญาโท จำนวน 1 คน (10.00%)

กลุ่มการวิจัย มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน (10.00%) ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา จำนวน 1 คน (10.00%) ปริญญาตรี จำนวน 1 คน (10.00%) ปริญญาโท จำนวน 5 คน (50.00%) ปริญญาเอก 2 คน (20.00%)

1.3 ประสพการณ์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 157 คน มีประสพการณ์ในการเคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสียทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสพการณ์ในการเคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

(n = 157)

กลุ่มตัวอย่าง	ประสพการณ์ในการเคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย	
	เคย	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	18	100.00
2. ศาสนา	8	100.00
3. พาณิชยกรรม	5	100.00
4. ท่องเที่ยวและบันเทิง	12	100.00
5. ศาสนา	32	100.00
6. ประชาสัมพันธ์	8	100.00
7. ปกครองส่วนท้องถิ่น	33	100.00
8. สาธารณสุข	21	100.00
9. อุตสาหกรรม	10	100.00
10. วิจัย	10	100.00
รวม	157	100.00

1.4 ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร

การศึกษาหลักฐานทะเบียนราษฎร เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ 2548 จังหวัดเพชรบุรีมีประชากรรวมจำนวน 451,514 คน เป็นชาย จำนวน 218,678 คน หญิง จำนวน 232,836 คน ที่อยู่อาศัย 146,113 หลังคาเรือน และได้มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ ดังนี้

1.4.1 อำเภอเมือง ประกอบไปด้วย 24 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าราบ ตำบลคลองกระแซง ตำบลบางจาน ตำบลนาพันสาม ตำบลธงชัย ตำบลบ้านกุ่ม ตำบลหนองโสน ตำบลไร่ส้ม ตำบลเวียงคอย ตำบลบางจาก ตำบลบ้านหม้อ ตำบลต้นมะม่วง ตำบลช่องสะแก ตำบลนาุ้ง ตำบลสามะโรง ตำบลโพพระ ตำบลหาดเจ้าสำราญ ตำบลหัวสะพาน ตำบลต้นมะพร้าว ตำบลวังตะโก ตำบลโพไร่หวาน ตำบลดอนยาง ตำบลหนองขนาน และตำบลหนองพลับ

1.4.2 อำเภอเขาย้อย ประกอบไปด้วย 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลเขาย้อย ตำบลสระพัง ตำบลบางเค็ม ตำบลทับค้าง ตำบลหนองปลาไหล ตำบลหนองปรัง ตำบลหนองชุมพล ตำบลห้วยโรง ตำบลห้วยท่าช้าง และตำบลหนองชุมพลเหนือ

1.4.3 อำเภอหนองหญ้าปล้อง ประกอบไปด้วย 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลยางน้ำกลัดเหนือ ตำบลยางน้ำกลัดใต้ และตำบลท่าตะคร้อ

1.4.4 อำเภอชะอำ ประกอบไปด้วย 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลชะอำ ตำบลบางเก่า ตำบลนายาง ตำบลเขาใหญ่ ตำบลหนองศาลา ตำบลห้วยทรายเหนือ ตำบลไร่ไหมพัฒนา ตำบลสามพระยา และตำบลดอนขุนห้วย

1.4.5 อำเภอท่ายาง ประกอบไปด้วย 12 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่ายาง ตำบลท่าค้อย ตำบลยางหย่อง ตำบลหนองจอก ตำบลมาบปลาเค้า ตำบลท่าไม้รวก ตำบลวังไคร้ ตำบลกัลลหวง ตำบลปึกเตียน ตำบลเขากระปุก ตำบลท่าแลง และตำบลบ้านในคง

1.4.6 อำเภอบ้านลาด ประกอบไปด้วย 18 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านลาด ตำบลบ้านหาด ตำบลบ้านทาน ตำบลตำรุ ตำบลสมอพล้อ ตำบลไร่มะขาม ตำบลท่าเสน ตำบลหนองกระเจ็ด ตำบลหนองกะปูล ตำบลลาดโพธิ์ ตำบลสะพานไกร ตำบลไร่โคก ตำบลโรงเข้ ตำบลไร่สะท้อน ตำบลห้วยซ้อง ตำบลท่าช้าง ตำบลถ้ำรงค์ และตำบลห้วยลึก

1.4.7 อำเภอบ้านแหลม ประกอบไปด้วย 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านแหลม ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว ตำบลแหลมผักเบี้ย ตำบลบางตะบูน ตำบลบางตะบูนออก ตำบลบางครก ตำบลท่าแร่ และตำบลท่าแร่ ออก

1.4.8 อำเภอแก่งกระจาน ประกอบไปด้วย 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลแก่งกระจาน ตำบลสองพี่น้อง ตำบลวังจันทร์ ตำบลป่าเต็ง ตำบลพุทธสวรรค์ และตำบลห้วยแม่เพรียง (www.thaitambon.com)

1.5 ข้อมูลคุณภาพน้ำในจังหวัดเพชรบุรี

การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิเรื่องคุณภาพน้ำ แม่น้ำเพชรบุรี พบว่า มีจุดตรวจสอบคุณภาพน้ำทั้งสิ้น 10 จุดระยะ 117 กิโลเมตรจากความยาว 118 กิโลเมตร คือ 1) ปากแม่น้ำเพชรบุรี ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม มีระยะทางจากปากแหล่งน้ำ 0 กิโลเมตร 2) สะพานข้ามก่อนเข้าอำเภอบ้านแหลม (ใกล้วัดในกลาง) มีระยะทางจากปากแหล่งน้ำ 3 กิโลเมตร 3) สะพานเทศบาล (ทางรถไฟ) ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง มีระยะทางจากปากแหล่งน้ำ 19 กิโลเมตร 4) สะพานถนนเพชรเกษม (ก่อนเข้าตัวเมือง) หมู่บ้านต้นม่วง และบ้านหม้อ อำเภอเมือง มีระยะทางจากปากแหล่งน้ำ 21 กิโลเมตร 5) ท้ายเขื่อนเพชรบุรี หมู่ 1 บ้านคอสระออม ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง มีระยะทางจากปากแหล่งน้ำ 61 กิโลเมตร 6) ท้ายเขื่อนแก่งกระจาน หมู่ 1 บ้านแก่งกระจาน ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีระยะทางจากปากแหล่งน้ำ 117 กิโลเมตร 7) สะพานรัฐร่วมศรัทธา (วัดราษฎร์ศรัทธาราม) อำเภอบ้านลาด 8) สะพานยางหย่อง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 9) สะพานท่าไม้รวก ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง และ 10) สะพานสองพี่น้อง อำเภอแก่งกระจาน

ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทำให้ทราบว่าแม่น้ำเพชรบุรี ช่วงที่ 1 ตั้งแต่ปากแม่น้ำเพชรบุรี บ้านแหลม ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี (กิโลเมตรที่ 10) จนถึงท้ายเขื่อนเพชรบุรี หมู่ที่ 1 บ้านคอสระออม ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี (กิโลเมตรที่ 61) มีประเภทของคุณภาพน้ำ ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินในประเภทที่ 3 ระดับ (พอใช้) ซึ่งแหล่งน้ำผิวดินในประเภทนี้ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน รวมถึงใช้เพื่อการเกษตรกรรมได้ และช่วงที่ 2 ตั้งแต่ท้ายเขื่อนเพชรบุรี หมู่ที่ 1 บ้านคอสระออม ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี (กิโลเมตรที่ 61) จนถึงท้ายเขื่อนแก่งกระจาน บ้านแก่งกระจาน ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี (กิโลเมตรที่ 118) มีประเภทของคุณภาพน้ำ ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินในประเภทที่ 2 ระดับ (ดี) ซึ่งแหล่งน้ำผิวดินในประเภทนี้ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน รวมถึงใช้เพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำ การประมง และการว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำได้

จากข้อมูลข้างต้นได้สนับสนุนข้อมูลการรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำในภาคกลาง พ.ศ. 2544 พบว่าแม่น้ำเพชรบุรีตอนบนพบว่ามี DO เท่ากับ 4.1 mg/l และ ค่า BOD เท่ากับ 0.6 mg/l และ FCB มีค่าเท่ากับ 250 MPN/100ml ซึ่งพบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่สำหรับแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง มีค่า DO เท่ากับ 5.5 mg/l และ BOD เท่ากับ 1.4 mg/l และ FCB มีค่าเท่ากับ 5,500 MPN/100ml คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งปัญหาคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากการระบายของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่างๆ โดยเฉพาะตามเมืองแหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งชุมชนใหญ่ลงสู่แหล่งน้ำ ทำให้ตรวจพบการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มในปริมาณสูงเกินค่ามาตรฐาน ในช่วงที่แหล่งน้ำไหลผ่านชุมชนเมือง (บ้านเรือน ร้านค้า โรงแรม โรงพยาบาล ตลาดสด เป็นต้น) โรงงานอุตสาหกรรม และกิจกรรมทางการเกษตร (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2544)

1.6 ข้อมูลโครงสร้างขยะในจังหวัดเพชรบุรี

การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิในเรื่อง โครงสร้างขยะทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยได้ทำการสำรวจองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้ง 8 อำเภอของจังหวัดเพชรบุรี (อำเภอเมือง อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านแหลม อำเภอเขาย้อย อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอแก่งกระจาน และอำเภอบ้านลาด) โดยใช้ 4 แหล่ง คือ สถานที่ราชการ ตลาดสด วัด และชุมชน เป็นตัวแทนการสุ่มตัวอย่างในการสำรวจองค์ประกอบของขยะ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความแตกต่างขององค์ประกอบของขยะในแต่ละพื้นที่

การศึกษาวิจัยนี้ ได้แบ่งประเภทขยะที่จะศึกษาโครงสร้างทางวิทยาศาสตร์ ออกเป็น 3 ประเภท คือ ขยะเปียก (ขยะอินทรีย์) ขยะแห้ง (กระดาษ พลาสติก/โฟม แก้ว โลหะ เศษผ้า เศษไม้ และขยะอันตราย (กระป๋องสี ถ่านไฟฉาย สำลีเบื่อนเลือด ผ้าอนามัย ผ้าอ้อมเด็กสำเร็จรูปหลังการใช้) โดยใช้น้ำหนักเป็นตัวบ่งชี้ในการแยกสัดส่วนของขยะแต่ละประเภท และนอกจากนั้นยังได้มีการสำรวจองค์ประกอบของขยะในตัวแทนสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดเพชรบุรีด้วยกัน คือ 1) อำเภอเมือง สถานที่สำรวจองค์ประกอบของขยะ โดยใช้เป็นตัวแทนสถานที่ท่องเที่ยว คือ หาดเจ้าสำราญ 2) อำเภอชะอำ สถานที่สำรวจองค์ประกอบของขยะ โดยใช้เป็นตัวแทนสถานที่ท่องเที่ยว คือ หาดชะอำ 3) อำเภอท่ายาง สถานที่สำรวจองค์ประกอบของขยะ โดยใช้เป็นตัวแทนสถานที่ท่องเที่ยว คือ หาดปึกเตียน และ 4) อำเภอแก่งกระจาน สถานที่สำรวจองค์ประกอบของขยะ โดยใช้เป็นตัวแทนสถานที่ท่องเที่ยว คือ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ดังนี้

1.6.1 องค์ประกอบของขยะในอำเภอเมือง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของขยะในอำเภอเมือง โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการสุ่มหาองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 5 จุด ดังนี้

1. ศาลากลางจังหวัด อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.27 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ เศษผ้า และเศษไม้ ร้อยละ 32.14 ร้อยละ 2.69 ร้อยละ 0.60 และ ร้อยละ 0.30 ตามลำดับ

2. ตลาดสดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จากการศึกษาพบว่า ตลาดสดเทศบาลเมืองเพชรบุรี เป็นพื้นที่ตลาดสดที่มีขนาดใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี สินค้าที่นำมาจำหน่ายหรือนำมาวางขายนั้นจะเป็น ผัก ผลไม้ ที่ได้มาจากภาคเกษตรกรรม นอกจากนั้นก็จะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน จากการศึกษาองค์ประกอบของขยะ พบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.95 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม และกระดาษ ร้อยละ 14.75 และ 12.30 ตามลำดับ

3. จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.24 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และเศษไม้ ร้อยละ 3.65 0.79 และ 0.32 ตามลำดับ

4. ชุมชนไทรโลก จากการศึกษาพบว่า ชุมชนไทรโลก เป็นชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ส่วนใหญ่จะเป็นหมู่บ้าน และร้านค้าพาณิชย์ ลักษณะของถังขยะจะมีอยู่ลักษณะเดียว คือ เป็นถังพลาสติกสีน้ำเงินไม่มีฝาปิด ขนาดความจุ 200 ลิตร มีขยะล้นถังเป็นส่วนใหญ่จากการสอบถามโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ปัญหาขยะที่เกิดในชุมชน มาจากความง่ายของคนในชุมชน ที่ทิ้งขยะไม่ถูกที่และการกำจัดของขยะโดยวิธีการเผา ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และจากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะในชุมชน พบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.36 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม ขยะอันตราย กระดาษ โลหะ และเศษผ้า ร้อยละ 17.45 6.43 4.95 4.95 และ 1.86 ตามลำดับ

5. หาดเจ้าสำราญ จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะในวันเสาร์ที่ 30 ตุลาคม 2547 พบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.59 รองลงมา คือ พลาสติก ไม้ แก้ว โลหะ กระดาษ และอื่นๆ ร้อยละ 5.66 2.33 2.08 2.00 0.67 และ 0.67 ตามลำดับ และเมื่อทำการศึกษาช่วงเทศกาลสงกรานต์เปรียบเทียบกับช่วงเวลาปกติ พบว่าช่วงวันสงกรานต์ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2548 พบว่า มีขยะอินทรีย์เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 90.00 รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 1

1.6.2 องค์ประกอบของขยะในอำเภอชะอำ

อำเภอชะอำ มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย เทศบาลเมืองชะอำ ตลาดสด เทศบาลเมืองชะอำ วัดเนรัญชราราม ชุมชนเมืองชะอำ และหาดชะอำ โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 5 จุด ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เทศบาลเมืองชะอำ จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.61 รองลงมา คือ กระดาษ และพลาสติก/โฟม ร้อยละ 7.94 และ 2.45 ตามลำดับ

2. ตลาดสดเทศบาลเมืองชะอำ จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.73 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ ขยะอื่นๆ และขยะอันตราย ร้อยละ 4.31 4.31 1.30 และ 0.35 ตามลำดับ

3. วัดเนรัญชราราม จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.26 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม และกระดาษ ร้อยละ 19.47 และ 6.27 ตามลำดับ

4. ชุมชนเมืองชะอำ จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.30 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และขยะอันตราย ร้อยละ 5.52 3.97 และ 2.21 ตามลำดับ

5. หาดชะอำ จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะในวันเสาร์ที่ 30 ตุลาคม 2547พบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.61 รองลงมา คือ กระดาษ และพลาสติก/โฟม ร้อยละ 7.94 และ 2.45 ตามลำดับ และเมื่อทำการศึกษาช่วงเทศกาลสงกรานต์เปรียบเทียบกับช่วงเวลาปกติ พบว่าช่วงวันสงกรานต์ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ 2548 พบว่า มีขยะอินทรีย์เพิ่มสูงขึ้น รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 2

1.6.3 องค์ประกอบของขยะในอำเภอท่ายาง

อำเภอท่ายาง มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย ที่ว่าการอำเภอท่ายาง ตลาดสด อำเภอท่ายาง วัดท่าคอย ชุมชนอำเภอท่ายาง และหาดบึงเตียน โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 5 จุด ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. ที่ว่าการอำเภอท่ายาง จากการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.06 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ โลหะ และขยะอันตราย ร้อยละ 25.99 5.70 0.75 และ 0.50 ตามลำดับ

2. ตลาดสดอำเภอท่ายาง จากการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.18 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และโลหะ ร้อยละ 7.26 2.59 และ 1.97ตามลำดับ

3. วัดท่าคอย จากการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.21 รองลงมา คือ กระดาษ และพลาสติก/โฟม ร้อยละ 14.26 และ 5.53 ตามลำดับ

4. ชุมชนอำเภอท่ายาง จากการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.56 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม ขยะอันตราย และกระดาษ ร้อยละ 13.00 3.76 และ 2.68 ตามลำดับ

5. หาดปึกเตียน จากการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบของขยะในวันเสาร์ที่ 30 ตุลาคม 2547พบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ71.25. รองลงมา คือ พลาสติก/โฟมและกระดาษ ร้อยละ 14.21 และ 8.88 ตามลำดับ และเมื่อทำการศึกษาช่วงเทศกาลสงกรานต์เปรียบเทียบกับช่วงเวลาปกติ พบว่าช่วงวันสงกรานต์ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ 2548 พบว่า มีขยะอินทรีย์เพิ่มสูงขึ้น รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 3

1.6.4 องค์ประกอบของขยะในอำเภอบ้านแหลม

อำเภอบ้านแหลม มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย เทศบาลอำเภอบ้านแหลม ตลาดสดอำเภอบ้านแหลม วัดศิระคาม และชุมชนบ้านแหลม โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาล่องค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 4 จุด ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เทศบาลอำเภอบ้านแหลม จากการวิเคราะห์หาล่องค์ประกอบของขยะพบว่า มีพลาสติก/โฟม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.79 รองลงมา คือ ขยะอินทรีย์ กระดาษ โลหะ ขยะอันตราย และขยะอื่นๆ ร้อยละ 32.43 13.90 6.72 1.62 และ 0.54 ตามลำดับ

2. ตลาดสดอำเภอบ้านแหลม จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.61 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และผ้า ร้อยละ 27.44 2.92 และ 1.03 ตามลำดับ

3. วัดศิรชะคาม จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.72 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม แก้ว และกระดาษ ร้อยละ 9.04 2.95 และ 1.29 ตามลำดับ

4. ชุมชนบ้านแหลม จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.06 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม ผ้า กระดาษ ขยะอันตราย และโลหะ ร้อยละ 23.42 5.15 4.63 2.58 และ 1.61 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 4

1.6.5 องค์ประกอบของขยะในอำเภอเขาย้อย

อำเภอเขาย้อย มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย เทศบาลอำเภอเขาย้อย ตลาดสดเทศบาลตำบลเขาย้อย วัดเขาย้อย และชุมชนเขาย้อย โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 4 จุด ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เทศบาลอำเภอเขาย้อย จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.71 รองลงมา คือ กระดาษ พลาสติก/โฟม และโลหะ ร้อยละ 20.71 18.11 และ 6.47 ตามลำดับ

2. ตลาดสดเทศบาลตำบลเขาย้อย จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.63 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ ขยะอันตราย และไม้ ร้อยละ 11.10 8.33 1.85 และ 0.09 ตามลำดับ

3. วัดเขาย้อย จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.20 รองลงมา คือ แก้ว พลาสติก/โฟม กระดาษ และโลหะ ร้อยละ 9.56 8.46 4.41 และ 0.37 ตามลำดับ

4. ชุมชนเขาย้อย จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.47 รองลงมา คือ กระดาษ พลาสติก/โฟม และขยะอันตราย ร้อยละ 22.11 5.92 และ 5.50 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 5

1.6.6 องค์ประกอบของขยะในอำเภอหนองหญ้าปล้อง

อำเภอหนองหญ้าปล้อง มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย ที่ว่าการอำเภอหนองหญ้าปล้อง ตลาดสดหนองหญ้าปล้อง วัดหนองหญ้าปล้อง และชุมชนหนองหญ้าปล้อง โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 4 จุด ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. ที่ว่าการอำเภอหนองหญ้าปล้อง จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.19 รองลงมา คือ แก้ว ขยะอื่นๆ พลาสติก/โฟม กระดาษ และโลหะ ร้อยละ 20.54 8.85 5.05 1.58 และ 0.79 ตามลำดับ

2. ตลาดสดหนองหญ้าปล้อง จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.70 รองลงมา คือ แก้ว โลหะ พลาสติก/โฟม กระดาษ และขยะอื่นๆ ร้อยละ 17.51 9.85 8.86 5.25 และ 3.83 ตามลำดับ

3. วัดหนองหญ้าปล้อง จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.70 รองลงมา คือ ไม้ พลาสติก/โฟม กระดาษ และแก้ว ร้อยละ 30.35 4.25 2.58 และ 2.12 ตามลำดับ

4. ชุมชนหนองหญ้าปล้อง จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.95 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และไม้ ร้อยละ 10.53 5.26 และ 5.26 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 6

1.6.7 องค์ประกอบของขยะในอำเภอแก่งกระเจาน

อำเภอแก่งกระเจาน มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย ที่ว่าการอำเภอแก่งกระเจาน ตลาดสดอำเภอแก่งกระเจาน วัดแก่งกระเจาน ชุมชนอำเภอแก่งกระเจาน และอุทยานแห่งชาติแก่งกระเจาน โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 5 จุด ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้ (รายละเอียดดังตารางภาคผนวกที่7)

1. ที่ว่าการอำเภอแก่งกระเจาน จากการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.01 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ แก้ว และไม้ ร้อยละ 17.88 10.08 2.52 และ 1.51 ตามลำดับ

2. ตลาดสดอำเภอแก่งกระจาน จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.76 รองลงมา คือ กระดาษ พลาสติก/โฟม ไม้ และขยะอื่นๆ ร้อยละ 11.90 6.93 3.25 และ 2.16 ตามลำดับ

3. วัดแก่งกระจาน จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.64 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และไม้ ร้อยละ 23.94 3.60 2.19 และ 0.63 ตามลำดับ

4. ชุมชนอำเภอแก่งกระจาน จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.04 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ แก้ว ไม้ และโลหะ ร้อยละ 25.54 8.12 6.96 0.99 และ 0.35 ตามลำดับ

5. อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะในวันเสาร์ที่ 30 ตุลาคม 2547พบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.66 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระดาษ และแก้ว ร้อยละ 23.94 10.68 และ 10.12 ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อทำการศึกษาช่วงเทศกาลสงกรานต์เปรียบเทียบกับช่วงเวลาปกติของปริมาณขยะดังกล่าว พบว่าทุกอำเภอในช่วงวันสงกรานต์ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ 2548 มีปริมาณขยะอินทรีย์เพิ่มสูงขึ้น รายละเอียดดังตารางภาคผนวกที่ 7

1.6.8 องค์ประกอบของขยะในอำเภอบ้านลาด

อำเภอบ้านลาด มีพื้นที่เพื่อใช้เป็นตัวแทน ประกอบด้วย สถานีตำบลภูธร อำเภอบ้านลาด ตลาดสดเจริญชัย วัดป่าแป้น และชุมชนเทศบาลบ้านลาด โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มหาลองค์ประกอบของขยะในพื้นที่ทั้งหมด 4 จุด ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. สถานีตำบลภูธร อำเภอบ้านลาด จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมา คือ แก้ว พลาสติก/โฟม กระดาษ โลหะ และไม้ ร้อยละ 12.54 11.28 2.88 0.38 และ 0.19 ตามลำดับ

2. ตลาดสดเจริญชัย จากการวิเคราะห์หาลองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.31 รองลงมา คือ กระดาษ พลาสติก/โฟม แก้ว ขยะอันตราย โลหะ และผ้า ร้อยละ 14.06 11.64 2.42 0.82 0.55 และ 0.20 ตามลำดับ

3. วัดป่าแป้น จากการวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.83 รองลงมา คือ พลาสติก/โฟม กระจาย ขยะอื่นๆ แก้ว โลหะ และไม้ ร้อยละ 15.41 13.84 12.58 4.15 0.88 และ 0.31 ตามลำดับ

4. ชุมชนเทศบาลบ้านลาด จากการวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบของขยะพบว่า มีขยะอินทรีย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.29 รองลงมา คือ ไม้ พลาสติก/โฟม แก้ว กระจาย และผ้า ร้อยละ 24.39 3.09 2.28 1.14 และ 0.81 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางผนวกที่ 8

1.7 การเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไป

1.7.1 สื่อสารมวลชน

จากการศึกษาพบว่า สื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ มีกลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากสื่อประเภทนี้มากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับทุกวัน และน้อยสุด คือ กลุ่มพาณิชย์กรรม อยู่ในระดับปานกลาง (1 ครั้ง/สัปดาห์) ($\bar{x} = 5.37$, S.D.= 0.75 และ $\bar{x} = 2.80$, S.D.= 1.60 ตามลำดับ) ประเภทวิทยุกระจายเสียง กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปมากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับบ่อยมาก (4-5 ครั้ง/สัปดาห์) และน้อยที่สุด คือ กลุ่มพาณิชย์กรรม อยู่ในระดับน้อยมาก (2 เดือน/ครั้ง) ($\bar{x} = 4.50$, S.D.= 0.50 และ $\bar{x} = 1.40$, S.D.= 1.20 ตามลำดับ) ประเภทโทรทัศน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปมากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับทุกวัน และน้อยที่สุด คือ กลุ่มเกษตรกร อยู่ในระดับบ่อย (2-3 ครั้ง/สัปดาห์) ($\bar{x} = 5.87$, S.D.= 0.42 และ $\bar{x} = 4.16$, S.D.= 1.96 ตามลำดับ) ประเภทภาพยนตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปมากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง (1 ครั้ง/สัปดาห์) และน้อยที่สุด คือ กลุ่มพาณิชย์กรรม อยู่ในระดับไม่เคยเปิดรับข่าวสาร (ไม่เคยเปิดรับข่าวสาร) ($\bar{x} = 3.00$, S.D.= 1.22 และ $\bar{x} = 0.00$, S.D.= 0.00 ตามลำดับ) ประเภทนิตยสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปมากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับบ่อย (2-3 ครั้ง/สัปดาห์) และน้อยที่สุด คือ กลุ่มพาณิชย์กรรม อยู่ในระดับน้อย (2 เดือน/ครั้ง) ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.00 และ $\bar{x} = 1.20$, S.D.= 0.98 ตามลำดับ) ประเภทอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปมากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับบ่อยมาก (4-5 ครั้ง/สัปดาห์) และน้อยที่สุด คือ กลุ่มพาณิชย์กรรม อยู่ในระดับไม่เคยเปิดรับข่าวสาร (ไม่เคยเปิดรับข่าวสาร) ($\bar{x} = 4.37$, S.D.= 0.73 และ $\bar{x} = 0.20$, S.D.= 0.40 ตามลำดับ)

โดยกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการเปิดรับสื่อสารมวลชนมากที่สุด คือ กลุ่มประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับบ่อยมาก (4-5 ครั้งต่อสัปดาห์) รองลงมาคือกลุ่ม อุตสาหกรรม อยู่ในระดับบ่อย (2-3 ครั้งต่อสัปดาห์) และน้อยที่สุดคือกลุ่มพาณิชย์

ขกรรม อยู่ในระดับน้อย (เดือนละครั้ง) ($\bar{x} = 4.52$ S.D.= 0.60, $\bar{x} = 3.50$ S.D.= 1.46 และ $\bar{x} = 1.80$ S.D.= 0.77 ตามลำดับ) จากการสังเกตกลุ่มตัวอย่าง พบว่าลักษณะของกลุ่มประชาสัมพันธุ์มีลักษณะอาชีพที่สอดคล้องกับการทำงานด้านสื่อสารมวลชนจึงเกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะจากแหล่งสื่อประเภทนี้บ่อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่กลุ่มพาณิชยกรรมจากการสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่าด้วยลักษณะอาชีพที่สอดคล้องกับการค้าและการทำธุรกิจ ซึ่งจะต้องมีการติดต่อกับลูกค้าเพื่อทำการค้าขายอยู่อย่างต่อเนื่องในระหว่างวันจึงทำให้มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด และชนิดของสื่อสารมวลชนที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไปมากที่สุด คือ โทรทัศน์ อยู่ในระดับบ่อยมาก (4-5 ครั้งต่อสัปดาห์) และน้อยที่สุด คือ ภาพยนตร์ อยู่ในระดับน้อยมาก (2 เดือนต่อครั้ง) ($\bar{x} = 4.70$ S.D.= 1.80, $\bar{x} = 4.07$ S.D.= 1.90 และ $\bar{x} = 1.49$ S.D.= 1.05 ตามลำดับ)

จากการสังเกตพบว่า สื่อสารมวลชน ชนิดโทรทัศน์มีการเปิดรับจากทุกกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับบ่อยมาก เนื่องจากสื่อชนิดนี้สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่มอาชีพ และสามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งทางตาและทางหูเนื่องด้วยเป็นสื่อภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียง ส่วนภาพยนตร์พบว่าการรับรู้ที่น้อยที่สุด เนื่องจากภาพยนตร์ มีกรรมวิธีมากขึ้นและใช้ต้นทุนในการผลิตสูง จึงถึงผู้รับซ้ำกว่า ทั้งนี้ หากรวมทั้ง 10 กลุ่มพบว่าการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อสารมวลชนในเรื่องทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉลี่ย (1 ครั้ง/สัปดาห์) ($\bar{x} = 3.05$ S.D.= 1.44) เนื่องจากแต่ละกลุ่มอาชีพมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันทั้งในเรื่องเพศ ระดับการศึกษา และลักษณะอาชีพ จึงมีผลต่อการเลือกรับข่าวสารหรือการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันในด้าน การเลือกเปิดรับ การเลือกให้ความสนใจ การเลือกการรับรู้ และการเลือกจำ (พงศ์กิจ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากสื่อสารมวลชน

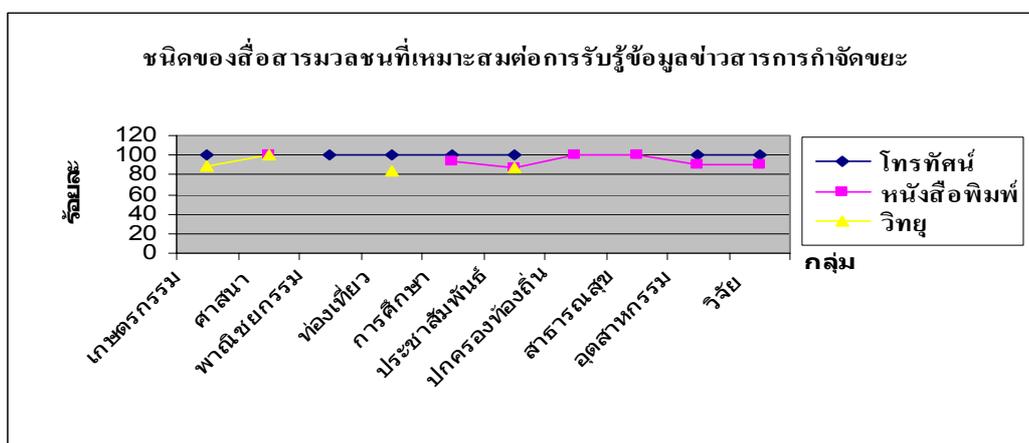
สื่อที่เปิดรับ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	กลุ่มที่ 9	กลุ่มที่ 10	เฉลี่ย
	\bar{x} /S.D.										
สื่อสารมวลชน											
หนังสือพิมพ์	3.88/1.64	4.50/4.57	2.80/1.60	4.00/2.00	4.18/1.84	5.37/0.75	4.18/0.61	3.66/1.95	4.1/1.57	4.0/2.44	4.07 / 1.90
วิทยุกระจายเสียง	3.33/1.86	3.63/1.09	1.40/1.20	3.50/1.26	3.58/1.64	4.5/0.5	3.60/1.62	3.0/1.34	4.2/0.98	4.1/1.64	3.48 / 1.31
โทรทัศน์	4.16/1.96	4.62/1.43	5.20/0.45	4.58/1.56	4.48/1.80	5.87/0.42	4.48/1.64	4.52/1.71	4.6/0.91	4.4/6.11	4.70 / 1.80
ภาพยนตร์	0.94/0.85	0.75/1.30	0.00/0.00	1.28/0.43	1.78/1.92	3.00/1.22	1.36/1.59	1.66/0.85	2.2/1.99	1.4/0.48	1.49 / 1.05
นิตยสาร	1.22/0.58	2.37/2.95	1.20/0.98	3.33/0.86	2.48/1.78	4.00/0	2.51/1.40	2.38/ 1.4	3.3/1.41	2.6/0.91	2.54 / 1.23
อินเทอร์เน็ต	1.27/0.6	1.25/1.20	0.20/0.40	1.92/1.38	2.54/1.92	4.37/0.73	1.66/1.86	1.62/1.52	2.6/1.90	3.7/2.14	2.06 / 1.38
เฉลี่ย	2.46/1.25	2.85/2.09	1.80/0.77	3.10/1.25	3.17/1.81	4.52/0.60	2.97/1.45	2.81/1.46	3.50/1.46	3.37/2.29	3.05/1.44

1.8 ประเภทและชนิดของสื่อที่เหมาะสมต่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

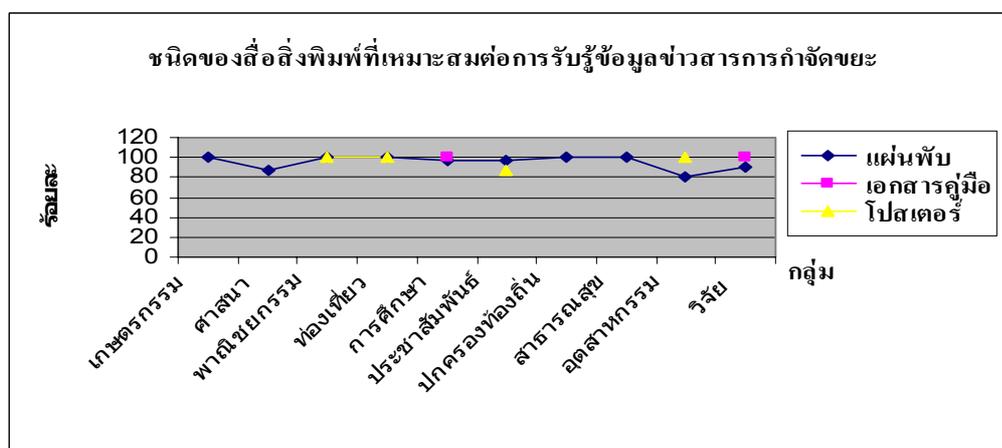
จากการศึกษาพบว่า ทั้ง 10 กลุ่มแกนนำอาชีพ มีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียในประเภทสื่อสารมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม ตามชนิดของสื่อต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

1.8.1 ด้านการกำจัดขยะ

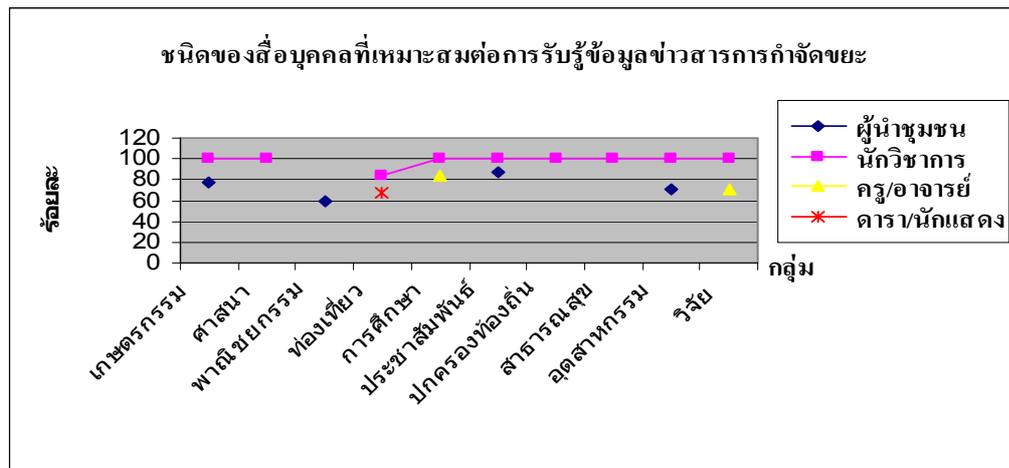
ประเภทและชนิดของสื่อที่เหมาะสมต่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ ปรากฏผลดังนี้

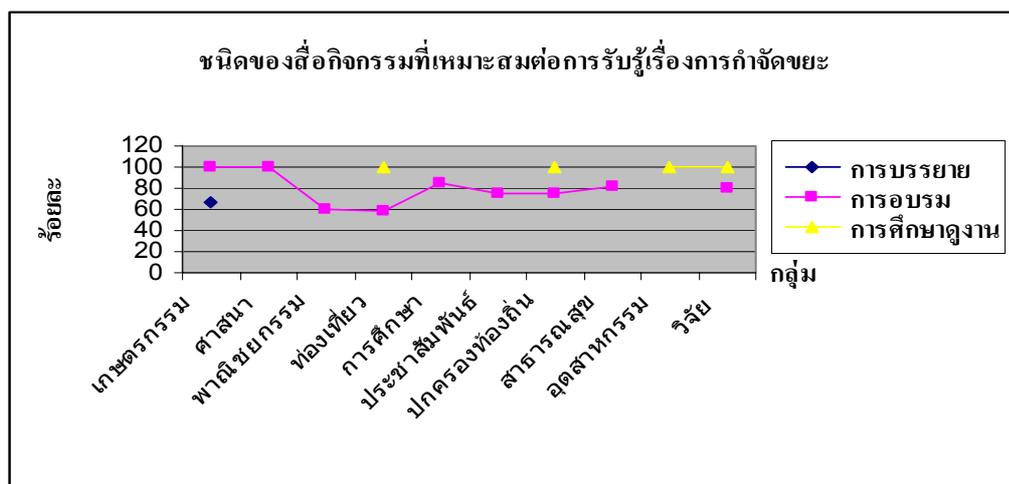
ภาพที่ 32 ชนิดของสื่อสารมวลชนที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะ

ภาพที่ 33 ชนิดของสื่อสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะ

ภาพที่ 34 ชนิดของสื่อบุคคลที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะ

ภาพที่ 35 ชนิดของสื่อกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะ

จากภาพที่ 32 33 34 และ 35 ปรากฏผลการศึกษาในประเภทสื่อสารมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม ตามชนิดของสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะ ดังนี้ประเภทสื่อสารมวลชน พบว่า กลุ่มเกษตรกรรม มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชนชนิดโทรทัศน์ และวิทยุ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยชนิดโทรทัศน์จำนวน 18 คน (100.00%) และชนิดวิทยุ จำนวน 16 คน (88.90%) กลุ่มศาสนา มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิดหนังสือพิมพ์ และวิทยุ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยชนิดหนังสือพิมพ์ จำนวน 8 คน (100.00%) และชนิดวิทยุ จำนวน 8 คน (100.00%) กลุ่มพาณิชย์กรรม มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิดโทรทัศน์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 5 คน (100.00%) กลุ่มท่องเที่ยว มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิด

ต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยชนิดแผ่นพับ จำนวน 9 คน (90.00%) และเอกสารคู่มือ จำนวน 10 คน (100.00%)

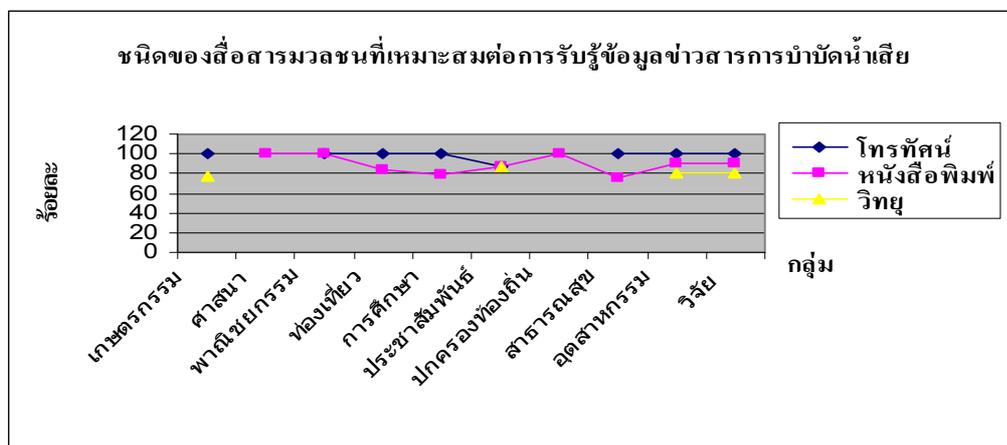
ประเภทสื่อบุคคล พบว่า กลุ่มเกษตรกรมีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน และนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยผู้นำชุมชน จำนวน 14 คน (77.78%) และนักวิชาการ จำนวน 18 คน (100.00%) กลุ่มศาสนา มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 8 คน (100.00%) กลุ่มพาณิชย์กรรม มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 3 คน (60.00%) กลุ่มท่องเที่ยว มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดดารา/นักแสดง มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 8 คน (66.70%) กลุ่มการศึกษา มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ และครู/อาจารย์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยเป็นนักวิชาการ จำนวน 32 คน (100.00%) และครู/อาจารย์ จำนวน 27 คน (84.38%) กลุ่มประชาสัมพันธ์ มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 7 คน (87.50%) กลุ่มปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 33 คน (100%) กลุ่มสาธารณสุข มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 21 คน (100%) กลุ่มอุตสาหกรรม มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน และนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยเป็นผู้นำชุมชน มีจำนวน 7 คน (70.00%) และนักวิชาการ จำนวน 10 คน (100.00%) และกลุ่มวิจัย มีความเห็นว่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ และครู/อาจารย์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยเป็นนักวิชาการ จำนวน 10 คน (100.00%) และครู/อาจารย์ จำนวน 7 คน (70.00%)

ประเภทสื่อกิจกรรม พบว่า กลุ่มเกษตรกรมีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการบรรยาย และการอบรม มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 12 คน (66.67%) และการอบรม จำนวน 18 คน (100.00%) กลุ่มศาสนา มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรมชนิดการอบรม มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 8 คน (100.00%) กลุ่มพาณิชย์กรรม มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยการอบรม มีจำนวน 3 คน (60.00%) กลุ่มท่องเที่ยว มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยการอบรม มีจำนวน 7 คน (58.33%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 12 คน (100.00%) กลุ่มการศึกษา มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 27 คน (84.40) กลุ่มประชาสัมพันธ์ มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 6 คน (75.00%) กลุ่มปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 25 คน (75.80%) กลุ่มสาธารณสุข มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม มีความ

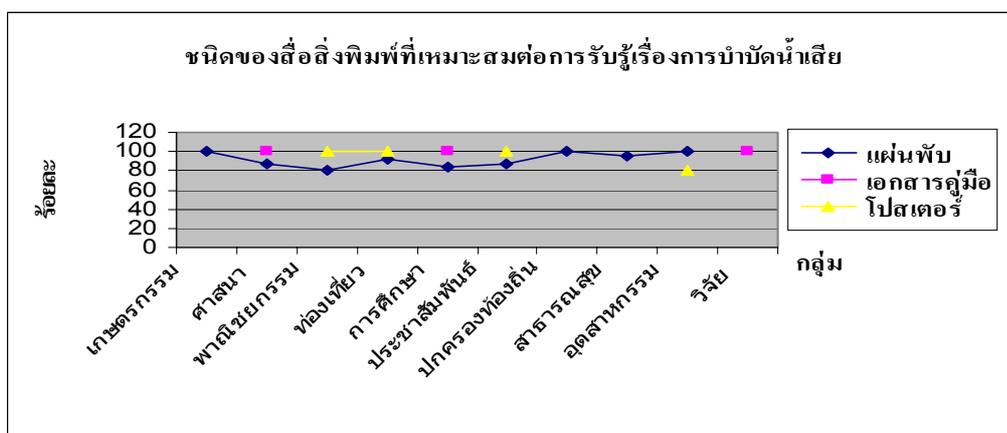
เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ จำนวน 17 คน (81.00%) กลุ่มอุตสาหกรรม มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิตการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ มีจำนวน 10 คน (100.00%) และกลุ่มวิจัย มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิตการอบรม และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะ โดยการอบรม จำนวน 8 คน (80.00%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 10 คน (100.00%)

1.8.2 ด้านการบำบัดน้ำเสีย

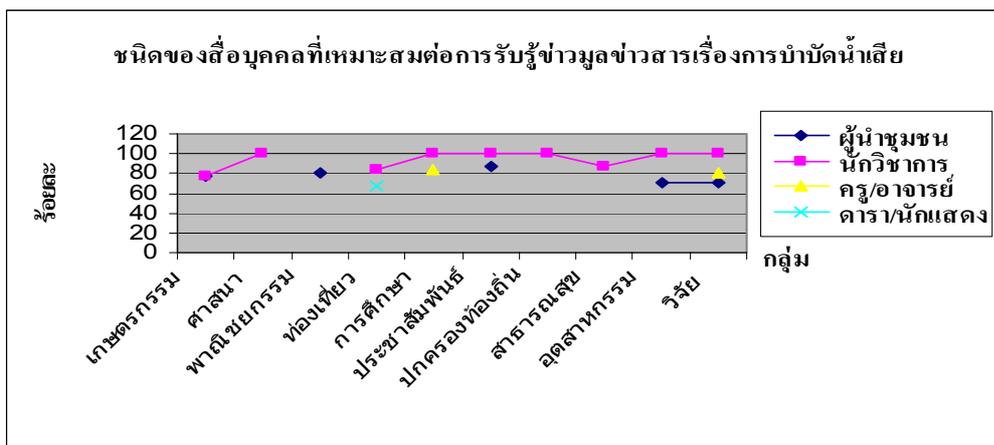
ประเภทและชนิดของสื่อที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย
ปรากฏผลดังนี้

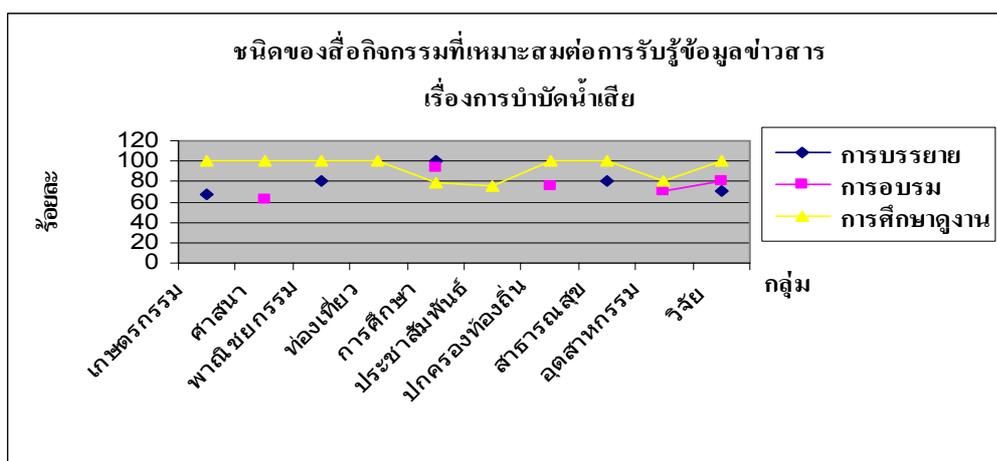
ภาพที่ 36 ชนิดของสื่อสารมวลชนที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการบำบัดน้ำเสีย

ภาพที่ 37 ชนิดของสื่อสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการบำบัดน้ำเสีย

ภาพที่ 38 ชนิดของสื่อบุคคลที่เหมาะสมต่อการรับรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย

ภาพที่ 39 ชนิดของสื่อกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการบำบัดน้ำเสีย

จากภาพที่ 36 37 38 และ 39 ปรากฏผลการศึกษาในประเภทสื่อสารมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม ตามชนิดของสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่อง การบำบัดน้ำเสีย ดังนี้ประเภทสื่อสารมวลชน พบว่า กลุ่มเกษตรกรรม มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิดโทรทัศน์ และวิทยุ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยชนิดโทรทัศน์ จำนวน 18 คน (100.00%) และชนิดวิทยุ จำนวน 14 คน (77.80%) กลุ่มศาสนา มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิดหนังสือพิมพ์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 8 คน (100.00%) กลุ่มพาณิชยกรรม มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิดโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยชนิดโทรทัศน์ จำนวน 5 คน (100.00%) และชนิดหนังสือพิมพ์ จำนวน 5 คน (100.00%) กลุ่มท่องเที่ยว มีความเห็นว่าสื่อสารมวลชน ชนิดโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการ

ความเห็นว่่าสื่อสิ่งพิมพ์ ชนิดเอกสารคู่มือ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย มีจำนวน 10 คน (100.00%)

ประเภทสื่อบุคคล พบว่า กลุ่มเกษตรกร มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน และนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยผู้นำชุมชน จำนวน 14 คน (77.78%) และนักวิชาการ จำนวน 14 คน (78.78%) กลุ่มศาสนา มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 8 คน (100.00%) กลุ่มพาณิชย์กรรม มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 4 คน (80.00%) กลุ่มท่องเที่ยว มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ และชนิดดารา/นักแสดง มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยนักวิชาการ จำนวน 10 คน (83.33%) และชนิดดารา/นักแสดง จำนวน 8 คน (66.70%) กลุ่มการศึกษา มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดครู/อาจารย์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 27 คน (84.38%) กลุ่มประชาสัมพันธ์ มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 7 คน (87.50%) กลุ่มปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 33 คน (100%) กลุ่มสาธารณสุข มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 18 คน (85.70%) กลุ่มอุตสาหกรรม มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน และนักวิชาการ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยผู้นำชุมชน มีจำนวน 7 คน (70.00%) และนักวิชาการ จำนวน 10 คน (100.00%) และกลุ่มวิจัย มีความเห็นว่่าสื่อบุคคล ชนิดผู้นำชุมชน นักวิชาการ และครู/อาจารย์ มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นผู้นำชุมชน จำนวน 7 คน (70.00%) นักวิชาการ จำนวน 10 คน (100.00%) และครู/อาจารย์ จำนวน 8 คน (80.00%)

ประเภทสื่อกิจกรรม พบว่า กลุ่มเกษตรกร มีความเห็นว่่าสื่อกิจกรรม ชนิดการบรรยาย และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 12 คน (66.67%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 18 คน (100.00%) กลุ่มศาสนา มีความเห็นว่่าสื่อกิจกรรม ชนิดการอบรม และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 5 คน (62.50%) กลุ่มพาณิชย์กรรม มีความเห็นว่่าสื่อกิจกรรม ชนิดการบรรยาย และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยชนิดการบรรยาย มีจำนวน 4 คน (80.00%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 5 คน (100.00%) กลุ่มท่องเที่ยว มีความเห็นว่่าสื่อกิจกรรม ชนิดการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นการศึกษาดูงาน จำนวน 12 คน (100.00%) กลุ่มการศึกษา มีความเห็นว่่าสื่อกิจกรรม ชนิดการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 25 คน (78.10%) กลุ่มประชาสัมพันธ์ มีความเห็นว่่าสื่อกิจกรรม ชนิดการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย จำนวน 6 คน (75.00%) กลุ่มปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิตการอบรม และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นการอบรม จำนวน 25 คน (75.80%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 33 คน (100.00%) กลุ่มสาธารณสุข มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิตการบรรยาย และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นการบรรยาย จำนวน 17 คน (81.00%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 21 คน (100.00%) กลุ่มอุตสาหกรรม มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิตการอบรม และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นการอบรม จำนวน 7 คน (70.00%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 8 คน (80.0%) และกลุ่มวิจัย มีความเห็นว่าสื่อกิจกรรม ชนิตการอบรม และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นการอบรม จำนวน 7 คน (70.00%) และการศึกษาดูงาน จำนวน 7 คน (70.00%)

2. การสร้างชุดสื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

การสร้างชุดสื่อเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย มีขั้นตอนดำเนินการสร้างและศึกษา ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และปฐมภูมิ ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย) ข้อมูลพื้นฐานด้านสังคม (ประชากร และการแบ่งเขตการปกครอง) ข้อมูลพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ (คุณภาพน้ำ และโครงสร้างขยะในจังหวัดเพชรบุรี) ข้อมูลการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไป และข้อมูลประเภทและชนิดของสื่อที่เหมาะสมต่อการถ่ายทอดข้อมูลการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

2. สร้างกรอบแนวคิดการวิเคราะห์โครงสร้างการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย โดยนำมาเรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับความสำคัญตามกรอบแนวคิดการวิเคราะห์โครงสร้างเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชน (ดังภาคผนวก ข) เป็นชุดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

3. สร้างแบบวัดค่าความตรง 3 ด้าน (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา) โดยทำการสร้างแบบวัดค่าความตรง 3 ด้าน (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา) ให้สอดคล้องกับชุดสื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย โดยเป็นแบบปรนัย (check list)

4. ตรวจสอบค่าความตรงชุดเครื่องมือการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย แล้วนำชุดเครื่องมือเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย เสนอ

อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้นและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบค่าความตรงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่ยอมรับได้

5. ตรวจสอบชุดสื่อการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ทำการดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่มอาชีพเพื่อศึกษาศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย จากค่าความตรง 3 ด้าน (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา)

3. ศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

3.1 ศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนในจังหวัดเพชรบุรี จากชุดสื่อการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชน

จากการศึกษาศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชน จากชุดสื่อการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนในค่าความตรง 3 ด้าน (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา) ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

3.1.1 ศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านวัตถุประสงค์ขององค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

จากการประเมินค่าความตรงด้านวัตถุประสงค์ในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย จากกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 9 อุตสาหกรรม มีศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะสูงที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.76$ S.D. = 0.31) และ กลุ่มที่ 2 ศาสนา ($\bar{x} = 3.55$ S.D. = 0.75) มีศักยภาพการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ให้ค่าความตรงด้านวัตถุประสงค์ที่องค์ความรู้ อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.18$ S.D. = 0.61) และ ทั้ง 10 กลุ่ม มีความเห็นว่าสื่อดังกล่าวสามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดความสำนึกในการรักษาสีสิ่งแวดล้อมได้ โดยมีการประเมินในข้อนี้ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.26$ S.D. = 0.54) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านวัตถุประสงค์ของสื่อองค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสีย

(n = 157)

ความตรงด้านวัตถุประสงค์ ของสื่อองค์ความรู้	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	กลุ่มที่ 9	กลุ่มที่ 10	เฉลี่ย
	\bar{x} /S.D.										
ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชน	4.17/0.51	3.38/0.74	4.00/0.59	3.83/0.62	4.84/0.37	3.88/0.99	4.45/0.67	4.14/0.57	4.70/0.48	4.10/0.74	4.15/0.63
มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.33/0.69	3.44/0.86	4.00/0.71	4.33/0.65	4.72/0.46	3.75/0.46	4.21/0.70	4.38/0.50	5.00/0.00	4.10/0.74	4.23/0.58
ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการรักษาสิ่งแวดล้อม	4.28/0.67	3.78/0.65	4.00/0.59	4.25/0.45	5.00/0.00	3.63/0.52	4.45/0.67	4.24/0.89	5.00/0.00	4.00/0.94	4.26/0.54
ทำให้เกิดความสนใจในเรื่องขยะและน้ำเสีย	4.17/0.62	3.67/0.59	3.83/0.51	4.00/0.74	4.81/0.40	3.75/0.71	4.27/0.80	4.26/0.48	4.60/0.52	3.80/0.79	4.12/0.62
สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้เผยแพร่ต่อไปได้	4.39/0.70	3.50/0.93	4.28/0.67	4.17/0.72	4.34/0.55	3.69/0.49	4.12/0.70	4.33/0.86	4.50/0.53	4.00/0.47	4.13/0.66
เฉลี่ย	4.27/0.77	3.55/0.75	4.02/0.61	4.12/0.64	4.74/0.36	3.74/0.63	4.30/0.71	4.27/0.66	4.76/0.31	4.00/0.74	4.18/0.61

3.1.2 ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านโครงสร้างขององค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

1. สื่อองค์ความรู้ในเรื่องการกำจัดขยะ

จากการประเมินค่าความตรงด้านโครงสร้างในเรื่องการกำจัดขยะ จากกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 5 การศึกษา มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะสูงที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$ S.D. = 0.44) และกลุ่มที่ 2 ศาสนา ($\bar{x} = 3.27$ S.D. = 0.63) มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะน้อยที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ให้ค่าความตรงด้านโครงสร้างสื่อองค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะ อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 3.97$ S.D. = 0.66) และพบว่าในข้อ 1 ข้อมูลข่าวสารและภาษาที่ใช้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะได้เข้าใจ ทั้ง 10 กลุ่ม มีการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.14$ S.D. = 0.71) รายละเอียดดังตารางที่ 4

2. สื่อองค์ความรู้ เรื่องการบำบัดน้ำเสีย

จากการประเมินค่าความตรงด้านโครงสร้างในเรื่องการบำบัดน้ำเสีย จากกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 9 อุตสาหกรรม มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการบำบัดน้ำเสียสูงที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$ S.D. = 0.52) และกลุ่มที่ 2 ศาสนา ($\bar{x} = 3.29$ S.D. = 0.61) มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการบำบัดน้ำเสียน้อยที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ให้ค่าความตรงด้านโครงสร้างสื่อองค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.00$ S.D. = 0.65) และพบว่า ในข้อ 1 ข้อมูลข่าวสาร ภาษาที่ใช้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสียได้เข้าใจ ทั้ง 10 กลุ่ม มีการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$ S.D. = 0.71) รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านโครงสร้างของสื่อองค์ความรู้เรื่อง การกำจัดขยะ

(n = 157)

ความตรงด้าน โครงสร้าง ของสื่อองค์ความรู้เรื่องกำจัดขยะ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	กลุ่มที่ 9	กลุ่มที่ 10	เฉลี่ย
	\bar{x} /S.D.										
ข้อมูลข่าวสาร ภาษาที่ใช้สามารถ ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องกำจัดขยะได้ เข้าใจ	3.67/0.69	3.50/0.93	4.20/0.45	4.42/0.79	4.41/0.50	4.00/1.07	4.33/0.65	4.14/0.73	4.50/0.53	4.20/0.79	4.14/0.71
ข้อมูลข่าวสารมีความสอดคล้องกับภาพ	4.00/0.69	3.38/0.74	4.00/0.71	4.08/1.08	4.47/0.51	3.63/0.52	4.12/0.74	3.95/0.80	4.10/0.32	3.80/0.92	3.95/0.70
ขนาดของภาพมีความชัดเจน	4.11/0.58	3.25/0.46	4.00/0.00	4.25/0.62	4.59/0.50	3.50/0.76	3.73/0.98	3.90/0.83	4.20/0.42	3.90/0.99	3.44/0.61
ภาพที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้เข้าใจ ในเรื่องขยะมูลฝอยและการทำปุ๋ยหมัก จากขยะ	4.22/0.65	3.38/0.74	3.80/0.45	4.33/0.78	4.31/0.47	3.75/0.46	3.97/0.85	3.81/1.08	4.40/0.52	3.40/0.70	3.99/0.67
ความยาวของเนื้อหา	3.94/0.80	3.00/0.53	3.60/0.55	4.17/0.94	4.09/0.30	3.88/0.99	3.76/0.44	4.00/0.71	3.90/0.57	4.10/0.57	3.84/0.64
ความต่อเนื่องในการเรียงลำดับเนื้อหา	3.83/0.79	3.13/0.35	3.40/0.89	4.58/0.51	4.13/0.34	4.25/0.71	4.24/0.71	4.05/0.80	4.30/0.48	4.30/0.48	4.02/0.61
เฉลี่ย	3.96/0.70	3.27/0.63	3.83/0.51	4.31/0.79	4.33/0.44	3.84/0.75	4.03/0.73	3.98/0.83	4.23/0.47	3.95/0.74	3.97/0.66

ตารางที่ 5 ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านโครงสร้างของสื่อองค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย

(n = 157)

ความตรงด้าน โครงสร้าง ของสื่อองค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	กลุ่มที่ 9	กลุ่มที่ 10	เฉลี่ย
	\bar{x} /S.D.										
ข้อมูลข่าวสาร ภาษาที่ใช้สามารถ ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ได้เข้าใจ	4.28/0.57	3.50/0.93	4.20/0.45	4.42/0.79	4.59/0.50	4.00/0.00	4.21/0.74	4.10/0.77	4.50/0.53	4.00/0.94	4.18/0.62
ข้อมูลข่าวสารมีความสอดคล้องกับภาพ	4.11/0.76	3.25/0.46	3.80/0.84	4.17/0.83	4.47/0.51	3.63/0.52	4.06/0.79	3.95/0.86	4.30/0.48	3.60/0.84	3.93/0.69
ขนาดของภาพมีความชัดเจน	4.17/0.51	3.38/0.74	4.00/0.71	4.33/0.65	4.50/0.51	4.25/0.76	4.18/0.68	3.62/0.59	4.50/0.53	3.40/0.70	4.03/0.64
ภาพที่ใช้สามารถสื่อความหมายได้เข้าใจ ในเรื่องน้ำเสียและการบำบัดน้ำเสียด้วย วิธีการธรรมชาติช่วยธรรมชาติได้	4.22/0.55	3.25/0.71	3.60/0.55	4.25/0.62	4.13/0.34	3.88/0.35	3.97/0.85	4.14/0.73	4.40/0.52	4.00/0.94	3.98/0.62
ความยาวของเนื้อหา	4.06/0.73	3.13/0.35	3.80/0.45	4.00/0.74	4.41/0.50	3.69/0.49	4.15/0.67	3.90/0.83	4.50/0.53	3.90/0.99	3.95/0.63
ความต่อเนื่องในการเรียงลำดับเนื้อหา	3.94/0.80	3.25/0.46	3.40/0.89	4.25/0.62	4.44/0.50	3.75/0.71	4.12/0.86	4.00/0.71	4.40/0.52	3.80/1.03	3.94/0.71
เฉลี่ย	4.13/0.65	3.29/0.61	3.80/0.65	4.24/0.71	4.42/0.48	3.87/0.47	4.12/0.77	3.95/0.75	4.43/0.52	3.78/0.91	4.00/0.65

3.1.3 ศักยภาพจากการวัดค่าความตรงด้านเนื้อหาขององค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะ และบำบัดน้ำเสีย

1. เนื้อหาในเรื่องการกำจัดขยะ

จากการประเมินค่าความตรงเนื้อหาในเรื่องการกำจัดขยะ จากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 10 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 9 อุดสาหกรรม มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะสูง ที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.44$ S.D. = 0.59) และ กลุ่มที่ 2 ศาสนา ($\bar{x} = 3.59$ S.D. = 0.68) มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม มีศักยภาพในเรื่องการกำจัดขยะ อยู่ในระดับความมาก ($\bar{x} = 3.99$ S.D. = 0.59) และในเรื่องเนื้อหา พบว่า การจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 10 กลุ่ม มีการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.10$ S.D. = 0.60)รายละเอียดดังตารางที่ 6

2. เนื้อหาในเรื่องการบำบัดน้ำเสีย

จากการประเมินค่าความตรงในเรื่องการกำจัดขยะ จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่พบว่า กลุ่มที่ 9 อุดสาหกรรม มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลด้านการบำบัดน้ำเสียมากที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.45$ S.D. = 0.59) และกลุ่มที่ 2 ศาสนา ($\bar{x} = 3.33$ S.D. = 0.79) มีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลด้านการบำบัดน้ำเสียน้อยที่สุด อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม ให้ค่าความตรงเนื้อหาในเรื่องการบำบัดน้ำเสีย อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.05$ S.D. = 0.66) และในเรื่องเนื้อหา พบว่า การบำบัดน้ำเสียทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 10 กลุ่ม มีการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.17$ S.D. = 0.60) รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 6 ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านเนื้อหา เรื่องการกำจัดขยะ

(n = 157)

ความตรงด้านเนื้อหาเรื่องการกำจัดขยะ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	กลุ่มที่ 9	กลุ่มที่ 10	เฉลี่ย
	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.
ลักษณะเนื้อหาในเรื่องการกำจัดขยะ											
นิยามความหมาย	3.67/0.59	3.25/0.46	4.00/0.00	4.17/0.72	3.69/0.69	4.25/0.46	3.82/0.64	4.29/0.64	4.70/0.48	4.10/0.74	3.99/0.54
แหล่งที่มาของขยะมูลฝอย	3.89/0.76	3.38/0.52	3.80/0.45	3.92/0.79	3.66/0.65	4.00/0.00	4.12/0.70	4.19/0.60	4.20/0.79	4.00/0.47	3.92/0.57
ประเภทของขยะมูลฝอย	3.83/0.62	3.75/0.71	3.60/0.55	4.17/0.72	3.63/0.66	4.13/0.64	3.94/0.66	4.10/0.70	4.30/0.62	3.90/0.99	3.94/0.69
การจัดการขยะมูลฝอย	3.78/0.65	4.25/0.89	4.00/0.00	4.08/0.79	3.69/0.69	4.25/0.46	4.06/0.66	4.29/0.64	4.50/0.67	4.10/0.57	4.10/0.60
การกำจัดขยะมูลฝอย	3.72/0.57	3.50/0.76	3.80/0.45	4.17/0.58	3.66/0.60	4.13/0.64	3.94/0.66	4.00/0.77	4.40/0.52	4.20/0.63	3.95/0.62
เทคโนโลยีการทำปุ๋ยหมักจากขยะ	3.83/0.62	3.75/0.71	4.00/0.00	4.00/0.74	4.09/0.30	3.88/0.99	4.12/0.70	4.38/0.50	4.60/0.52	4.10/0.74	4.08/0.58
ประโยชน์ของการนำขยะที่ผ่านการบำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์	3.62/0.59	3.25/0.71	3.60/0.50	4.00/0.74	4.13/0.34	4.00/0.00	4.09/0.68	4.38/0.50	4.40/0.52	3.90/0.57	3.94/0.52
เฉลี่ย	3.76/0.63	3.59/0.68	3.83/0.29	4.07/0.73	3.79/0.56	4.09/0.46	4.01/0.67	4.23/0.62	4.44/0.59	4.04/0.67	3.99/0.59

ตารางที่ 7 ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการวัดค่าความตรงด้านเนื้อหา เรื่องการบำบัดน้ำเสีย

(n = 157)

ความตรงด้านเนื้อหาเรื่องการบำบัดน้ำเสีย	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	กลุ่มที่ 9	กลุ่มที่ 10	เฉลี่ย
	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.	\bar{x} /S.D.
ลักษณะเนื้อหาในเรื่องการบำบัดน้ำเสีย											
นิยามความหมาย	4.00/0.69	3.38/0.74	4.20/0.45	3.92/0.79	4.56/0.50	4.00/0.00	4.09/0.68	3.86/1.06	4.40/0.52	4.20/0.79	4.06/0.62
แหล่งที่มาของน้ำเสีย	4.22/0.55	3.25/0.71	4.00/0.71	4.33/0.78	4.13/0.34	3.88/0.35	4.30/0.59	4.14/0.96	4.30/0.48	4.10/0.74	4.06/0.62
คุณภาพน้ำทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ	4.11/0.68	3.50/0.93	3.80/0.84	3.92/0.79	4.09/0.30	3.25/1.16	4.15/0.67	4.29/0.85	4.30/0.48	3.80/0.92	3.92/0.76
การบำบัดน้ำเสียทั่วไป	4.33/0.59	3.25/0.71	4.00/0.71	4.33/0.65	4.44/0.50	4.00/0.00	4.21/0.70	4.33/0.86	4.60/0.52	4.20/0.79	4.17/0.60
การบำบัดน้ำเสียโดยระบบบ่อบำบัดน้ำเสีย	4.00/0.69	3.13/0.83	4.20/0.45	4.42/0.67	4.53/0.51	3.88/0.35	4.33/0.65	4.29/0.85	4.80/0.42	4.00/0.67	4.16/0.61
การบำบัดน้ำเสียโดยระบบห้ำกรองน้ำเสีย	4.11/0.76	3.50/0.93	4.00/0.71	4.08/0.67	4.31/0.47	3.75/0.46	4.15/0.67	4.86/1.06	4.50/0.53	4.00/0.67	4.03/0.69
การบำบัดน้ำเสียโดยระบบฟ้ชกรองน้ำเสีย	4.22/0.73	3.25/0.71	4.00/0.71	4.17/0.72	4.53/0.51	3.63/0.74	4.12/0.74	3.76/0.83	4.40/0.52	3.90/0.74	4.00/0.76
การบำบัดน้ำเสียโดยระบบพื้นที่ชุ่มน้ำเทียม	4.11/0.68	3.38/0.74	4.00/0.71	4.17/0.72	4.56/0.50	3.50/0.53	4.18/0.68	3.86/1.06	4.30/0.48	3.90/0.99	4.00/0.71
เฉลี่ย	4.14/0.67	3.33/0.79	4.03/0.66	4.17/0.72	4.39/0.45	3.74/0.45	4.19/0.67	4.05/0.94	4.45/0.49	4.01/0.79	4.05/0.66

4. พฤติกรรมในการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

จากการศึกษาศึกษาภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพ และจากการศึกษาพฤติกรรมในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มจากแบบทดสอบการวัดพฤติกรรมตามระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา ปรากฏผลพฤติกรรมในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียตามระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ระดับความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และจิตสำนึก) และผลพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้เข้าใจ ทักษะ และจิตสำนึก) ดังนี้

4.1 ผลของพฤติกรรมตามระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ระดับความรู้ความเข้าใจ ระดับทักษะ และระดับจิตสำนึก)ในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 8 ผลพฤติกรรมตามระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาเกี่ยวกับเรื่องขยะ

(n = 157)				
ระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา	กลุ่ม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ระดับขั้นของพฤติกรรม
ความรู้ความเข้าใจ	เกษตรกรรม (n = 18)	10	70.00	มาก*
	ศาสนา (n = 8)	10	78.80	มาก
	พาณิชย์กรรม (n = 5)	10	72.00	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	10	73.33	มาก
	การศึกษา (n = 32)	10	93.75	มากที่สุด**
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	10	91.30	มากที่สุด
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	10	82.70	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	10	85.00	มากที่สุด
	อุตสาหกรรม (n = 10)	10	79.00	มาก
	การวิจัย (n = 10)	10	91.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	81.70	*มากที่สุด*
ทักษะ	เกษตรกรรม (n = 18)	10	72.50	มาก*
	ศาสนา (n = 8)	10	82.50	มากที่สุด
	พาณิชย์กรรม (n = 5)	10	78.00	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	10	75.80	มาก
	การศึกษา (n = 32)	10	96.88	มากที่สุด**
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	10	82.50	มากที่สุด
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	10	84.20	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	10	90.00	มากที่สุด
	อุตสาหกรรม (n = 10)	10	75.00	มาก
	การวิจัย (n = 10)	10	92.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	82.94	*มากที่สุด*

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n = 157)

ระดับความรู้ทาง สิ่งแวดล้อมศึกษา	กลุ่ม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ระดับขั้นของ พฤติกรรม
ความสำนึก	เกษตรกรรม (n = 18)	10	72.00	มาก
	ศาสนา (n = 8)	10	72.50	มาก
	พาณิชยกรรม (n = 5)	10	74.00	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	10	71.30	มาก*
	การศึกษา (n = 32)	10	93.75	มากที่สุด
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	10	76.60	มาก
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	10	94.90	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	10	90.50	มากที่สุด
	อุตสาหกรรม (n = 10)	10	72.00	มาก
	การวิจัย (n = 10)	10	97.50	มากที่สุด**
เฉลี่ย		10	81.50	*มากที่สุด*

จากตารางที่ 8 พบว่าในด้าน การศึกษาระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาในเรื่อง
ขยะของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มการศึกษา กลุ่มประชาสัมพันธ กลุ่มวิจัย กลุ่มสาธารณสุข และกลุ่ม
ปกครองท้องถิ่น ระดับความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด (93.75% 91.30% 91.00% 85.00% และ
82.70% ตามลำดับ) โดยพบว่า กลุ่มการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในระดับคะแนนสูงสุด (93.75%)
รองลงมาคือ กลุ่มประชาสัมพันธ (91.30%) และในลำดับน้อยที่สุด คือ กลุ่มเกษตรกรรม (70.00%)
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด (81.70%)

จากการศึกษาความรู้ทางสิ่งแวดล้อมในระดับทัศนคติเรื่องการจัดขยะ พบว่า กลุ่ม
การศึกษา กลุ่มวิจัย กลุ่มสาธารณสุข กลุ่มปกครองท้องถิ่น กลุ่มศาสนา และกลุ่มประชาสัมพันธ มี
พฤติกรรมในระดับทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด (96.88% 92.00% 90.00% 84.20% 82.50% และ
82.50% ตามลำดับ) โดยพบว่า กลุ่มการศึกษา มีทัศนคติเรื่องขยะในระดับคะแนนสูงสุด (96.88%)
รองลงมา คือ กลุ่มวิจัย (92.00%) และน้อยที่สุด คือ กลุ่มเกษตรกรรม (72.50%) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10
กลุ่ม มีทัศนคติในเรื่องขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด (82.94%)

จากการศึกษาระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาในระดับความสำนึกเรื่องขยะของกลุ่ม
ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มวิจัย กลุ่มปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษา และกลุ่มสาธารณสุข มีระดับความ
สำนึกในระดับมากที่สุด (97.50% 94.90% 93.75% และ 90.50% ตามลำดับ) โดยพบว่ากลุ่มวิจัย มี

ความสำนึกในเรื่องขยะในระดับคะแนนสูงสุด (97.50%) รองลงมา คือ กลุ่มปกครองท้องถิ่น (94.90%) และในลำดับน้อยที่สุด คือ กลุ่มท่องเที่ยว (71.30%) และรวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม มีความสำนึกในเรื่องขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด (81.50%)

ตารางที่ 9 ผลพฤติกรรมตามระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาเกี่ยวกับเรื่องน้ำเสีย

(n = 157)

ระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา	กลุ่ม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ระดับขั้นของพฤติกรรม
ความรู้ความเข้าใจ	เกษตรกรรม (n = 18)	10	72.50	มาก*
	ศาสนา (n = 8)	10	77.50	มาก
	พาณิชย์กรรม (n = 5)	10	78.00	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	10	79.20	มาก
	การศึกษา (n = 32)	10	92.50	มากที่สุด
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	10	75.90	มาก
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	10	80.60	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	10	93.30	มากที่สุด**
	อุตสาหกรรม (n = 10)	10	72.00	มาก
	การวิจัย (n = 10)	10	93.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	81.45	*มากที่สุด*
ทัศนคติ	เกษตรกรรม (n = 18)	10	72.20	มาก
	ศาสนา (n = 8)	10	75.00	มาก
	พาณิชย์กรรม (n = 5)	10	72.00	มาก*
	ท่องเที่ยว (n = 12)	10	77.50	มาก
	การศึกษา (n = 32)	10	90.90	มากที่สุด
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	10	75.00	มาก
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	10	85.50	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	10	92.90	มากที่สุด**
	อุตสาหกรรม (n = 10)	10	75.00	มาก
	การวิจัย (n = 10)	10	91.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	80.70	*มากที่สุด*

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 157)

ระดับความรู้ทาง สิ่งแวดล้อมศึกษา	กลุ่ม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ระดับขั้นของ พฤติกรรม
ความสำนึก	เกษตรกรรม (n = 18)	10	70.00	มาก*
	ศาสนา (n = 8)	10	73.80	มาก
	พาณิชย์กรรม (n = 5)	10	76.00	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	10	70.00	มาก*
	การศึกษา (n = 32)	10	98.50	มากที่สุด**
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	10	71.60	มาก
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	10	94.90	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	10	90.50	มากที่สุด
	อุตสาหกรรม (n = 10)	10	71.00	มาก
	การวิจัย (n = 10)	10	97.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	81.33	*มากที่สุด*

จากตารางที่ 9 ระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาในเรื่องน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มสาธารณสุข กลุ่มวิจัย กลุ่มการศึกษา และกลุ่มปกครองท้องถิ่น มีระดับความสำนึกในระดับมากที่สุด (93.30% 93.00% 92.50% และ 80.60% ตามลำดับ) โดยพบว่ากลุ่มสาธารณสุข มีความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำเสียในลำดับมากที่สุด (93.30%) รองลงมา คือ กลุ่มวิจัย (93.00%) และในลำดับน้อยที่สุด คือ กลุ่มศาสนา (72.50%) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องน้ำเสีย อยู่ในระดับมากที่สุด (81.45%)

จากการศึกษาความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาในระดับทัศนคติ เรื่องน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มสาธารณสุข กลุ่มวิจัย กลุ่มการศึกษา และกลุ่มปกครองท้องถิ่น มีระดับความทัศนคติในระดับมากที่สุด (92.90% 91.00% 90.90% และ 85.50% ตามลำดับ) โดยพบว่ากลุ่มสาธารณสุข มีทัศนคติในเรื่องน้ำเสีย ในลำดับมากที่สุด (92.90%) รองลงมา คือ กลุ่มวิจัย คิดเป็นร้อยละ 91.00 และในลำดับน้อยที่สุด คือ กลุ่มพาณิชย์กรรม (82.00%) รวมทั้ง 10 กลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติในเรื่องน้ำเสีย อยู่ในระดับมากที่สุด (80.70%)

จากการศึกษาระดับความสำนึกทางสิ่งแวดล้อมในเรื่องน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มการศึกษา กลุ่มวิจัย กลุ่มปกครองท้องถิ่น และกลุ่มสาธารณสุข มีระดับความสำนึกในระดับมากที่สุด (98.50% 97.00% 94.90% และ 90.50% ตามลำดับ) โดยพบว่ากลุ่มการศึกษา มีความสำนึกในเรื่องน้ำเสียมากที่สุด (98.50%) รองลงมา คือ กลุ่มวิจัย (97.00%) และในลำดับน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มท่องเที่ยว (70.00 % และ 70.00%) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 กลุ่ม มีความสำนึกในเรื่องน้ำเสีย อยู่ในระดับมากที่สุด (81.33%)

4.2 ผลของพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้เข้าใจทัศนคติ และจิตสำนึก) เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 10 ผลของพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้เข้าใจทัศนคติ และจิตสำนึก) เรื่องการกำจัดขยะ

(n = 157)				
ระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา	กลุ่ม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ระดับขั้นของพฤติกรรม
ความรู้ความเข้าใจ	เกษตรกร (n = 18)	30	71.50	มาก*
ทัศนคติ	ศาสนา (n = 8)	30	77.93	มาก
จิตสำนึก	พาณิชย์กรรม (n = 5)	30	74.67	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	30	73.50	มาก
	การศึกษา (n = 32)	30	94.79	มากที่สุด**
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	30	83.50	มากที่สุด
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	30	87.30	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	30	88.50	มากที่สุด
	อุตสาหกรรม (n = 10)	30	75.33	มาก
	การวิจัย (n = 10)	30	93.50	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	82.05	*มากที่สุด*

จากตารางที่ 10 ปรากฏผลของพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และจิตสำนึก) เรื่องการกำจัดขยะ ทั้ง 3 ระดับ กล่าวคือ กลุ่มการศึกษา มีผลพฤติกรรมรวมทั้ง 3 ระดับ อยู่ในระดับมากที่สุด (94.79%) รองลงมา คือ กลุ่มการวิจัย อยู่ในระดับมากที่สุด (93.50%) และในลำดับน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกร อยู่ในระดับมาก (71.50%) โดยเมื่อรวมทั้ง 10 กลุ่มอาชีพ พบว่ามีพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และจิตสำนึก) เรื่องการกำจัดขยะในคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด (82.05%)

ตารางที่ 11 ผลพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้เข้าใจ ทักษะคิด และจิตสำนึก) เรื่องการบำบัดน้ำเสีย

(n = 157)

ระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา	กลุ่ม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ระดับขั้นของพฤติกรรม
ความรู้ความเข้าใจ	เกษตรกรรม (n = 18)	30	71.60	มาก*
ทัศนคติ	ศาสนา (n = 8)	30	75.43	มาก
จิตสำนึก	พาณิชย์กรรม (n = 5)	30	75.33	มาก
	ท่องเที่ยว (n = 12)	30	75.60	มาก
	การศึกษา (n = 32)	30	94.00	มากที่สุด**
	ประชาสัมพันธ (n = 8)	30	74.17	มาก
	ปกครองท้องถิ่น (n = 33)	30	87.00	มากที่สุด
	สาธารณสุข (n = 21)	30	92.23	มากที่สุด
	อุตสาหกรรม (n = 10)	30	72.67	มาก
	การวิจัย (n = 10)	30	93.67	มากที่สุด
	เฉลี่ย	10	81.17	*มากที่สุด*

จากตารางที่ 11 ปรากฏผลของพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และจิตสำนึก) เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ทั้ง 3 ระดับ กล่าวคือ กลุ่มการศึกษา มีผลพฤติกรรมรวมทั้ง 3 ระดับ อยู่ในระดับมากที่สุด (94.00%) รองลงมา คือ กลุ่มการวิจัย อยู่ในระดับมากที่สุด (93.67%) และในลำดับน้อยที่สุด คือ กลุ่มเกษตรกรรม อยู่ในระดับมาก (71.60%) โดยเมื่อรวมทั้ง 10 กลุ่มอาชีพ พบว่ามีพฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และจิตสำนึก) เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ในคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด (81.17%)

จากผลพฤติกรรมในระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา ทั้ง 3 ด้าน (ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และจิตสำนึก) ในด้านการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ทุกกลุ่มมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ขั้นต่ำที่ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมตั้งไว้ (ร้อยละ 70) ทั้งนี้เนื่องจากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูง โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และทั้ง 10 กลุ่ม ได้ผ่านการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการการประยุกต์เทคโนโลยีการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียตามแนวพระราชดำริสู่ท้องถิ่น (วันเสาร์ที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 และวันอาทิตย์ที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2547) จึงมีความรู้ในข้อมูลการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเบื้องต้นมาแล้วจึงส่งผลให้การวัดผลพฤติกรรมทั้ง 3 ระดับ มีผลอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

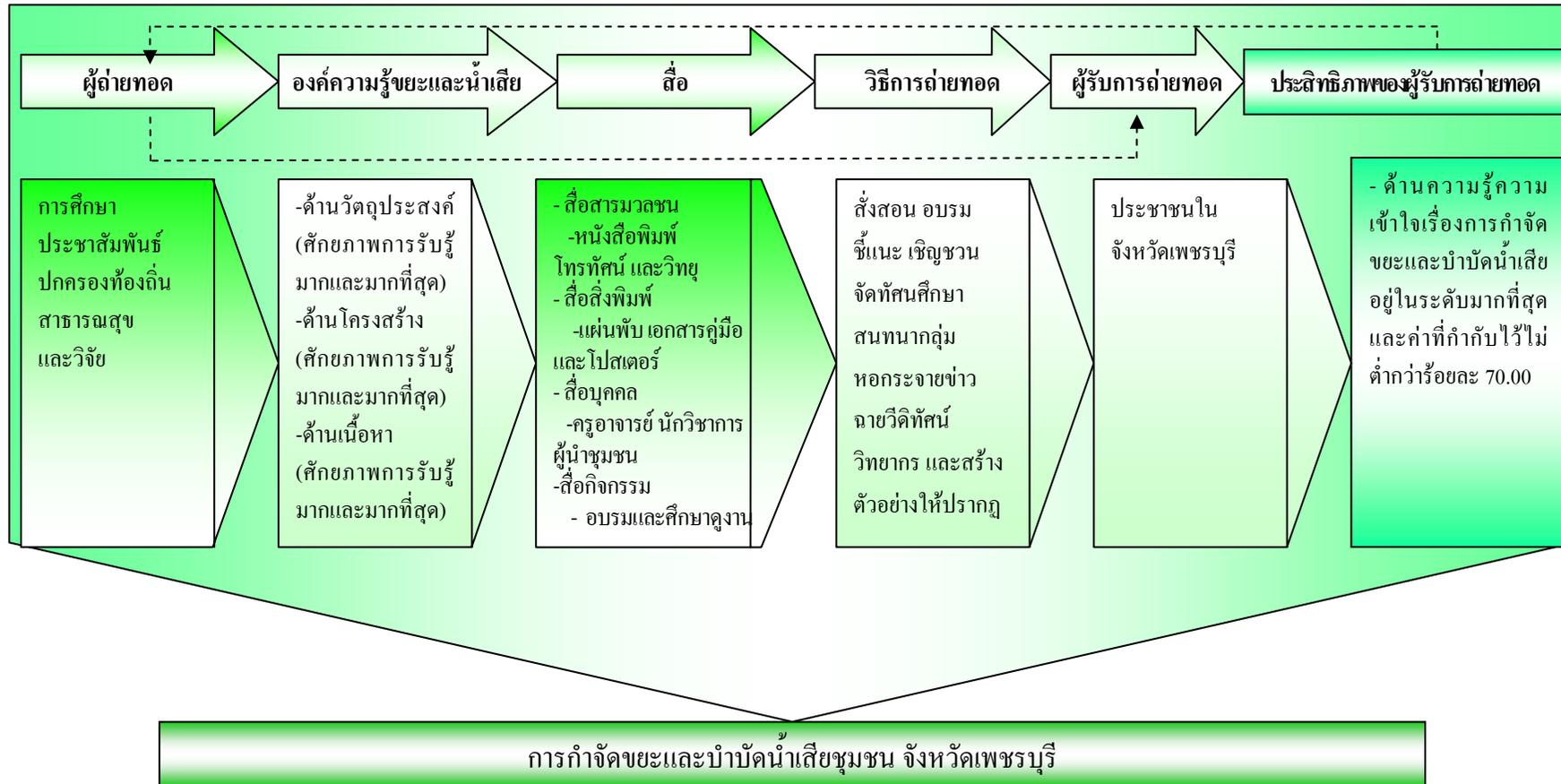
5. การสร้างรูปแบบการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

5.1 รูปแบบการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

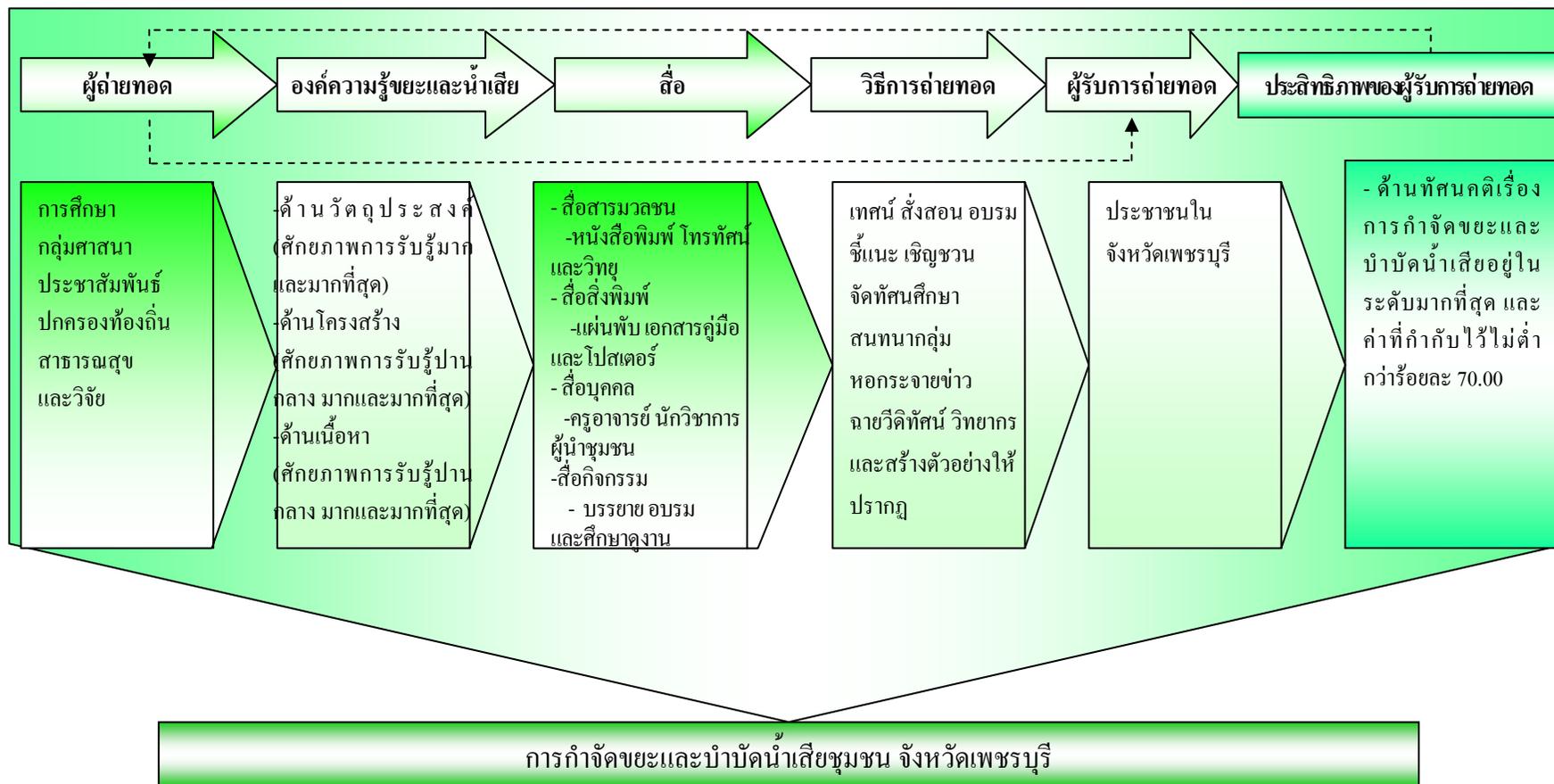
จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาข้อมูลศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย และจากการศึกษาพฤติกรรมในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อดำเนินการสร้างรูปแบบถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียต่อประชาชน 10 กลุ่มอาชีพ ซึ่งจากการศึกษาปรากฏผลการศึกษา 3 รูปแบบ ดังนี้

5.1.1 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมระดับความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และจิตสำนึก

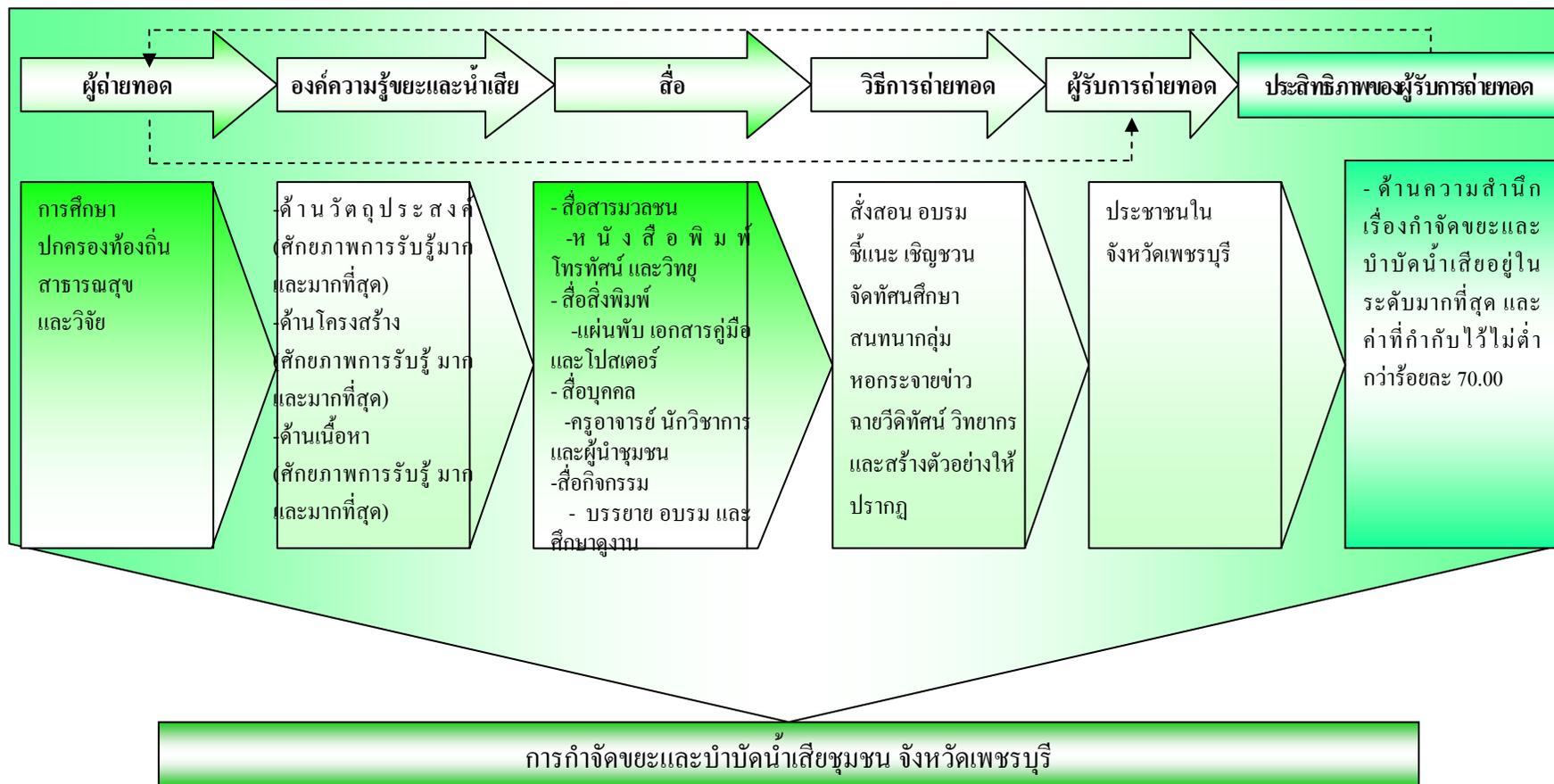
รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมระดับความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และจิตสำนึก ได้นำระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นเกณฑ์เพื่อนำไปใช้ด้านการวัดพฤติกรรมจากความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยปรากฏผลเป็นรูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมระดับความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และจิตสำนึก โดยมีองค์ประกอบ คือ ผู้ถ่ายทอด องค์กรความรู้เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย สื่อเพื่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ผู้รับการถ่ายทอด และประสิทธิภาพของผู้รับการถ่ายทอด ปรากฏผล 3 รูปแบบ ดังภาพที่ 40 41 และ 42

ภาพที่ 40 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมระดับความรู้ความเข้าใจ

ภาพที่ 41 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการทำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมระดับทัศนคติ

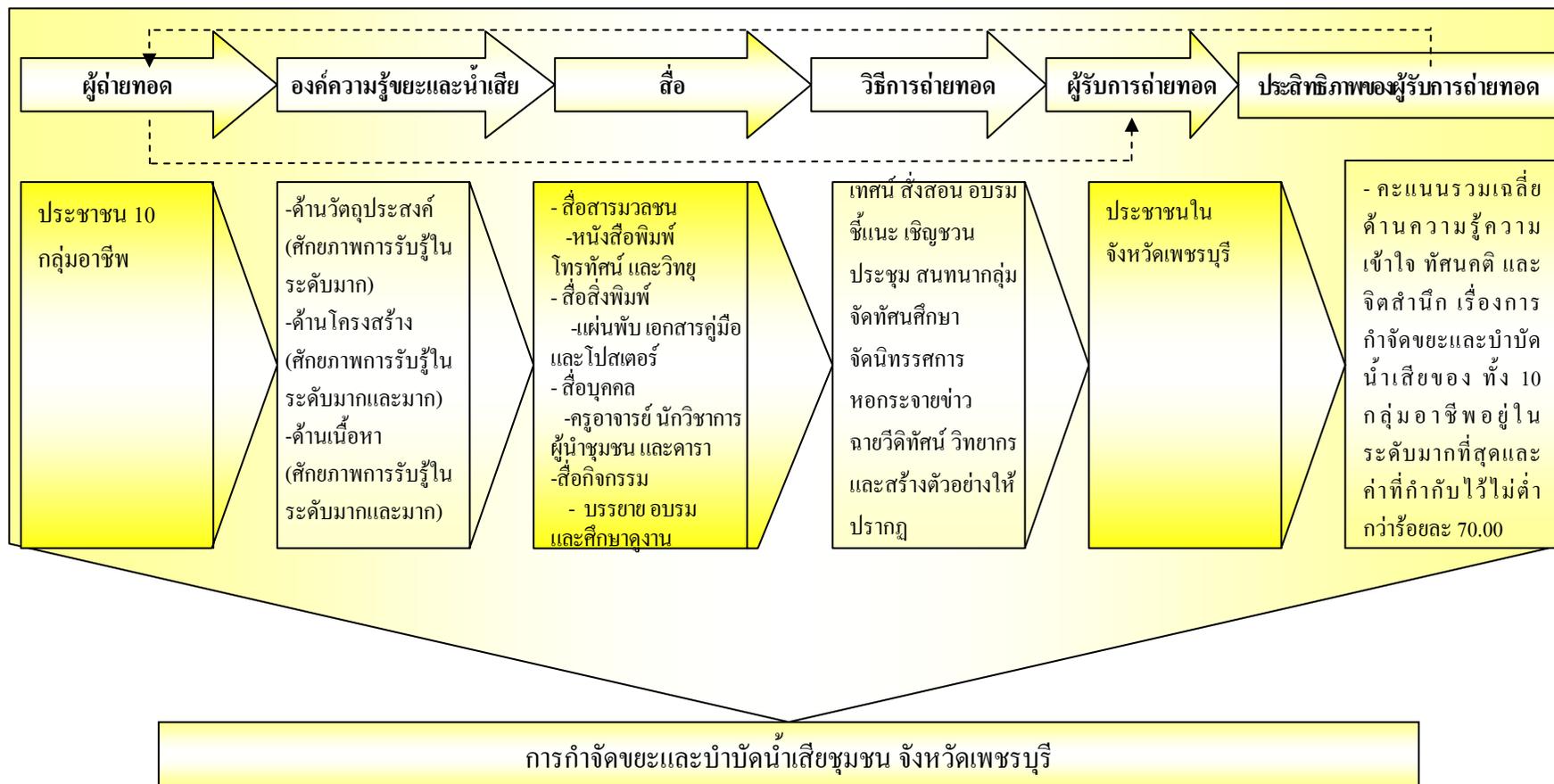
ภาพที่ 42 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมระดับความสำคัญ

4.1.2 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่ม อาชีพเพื่อการถ่ายทอดสู่ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

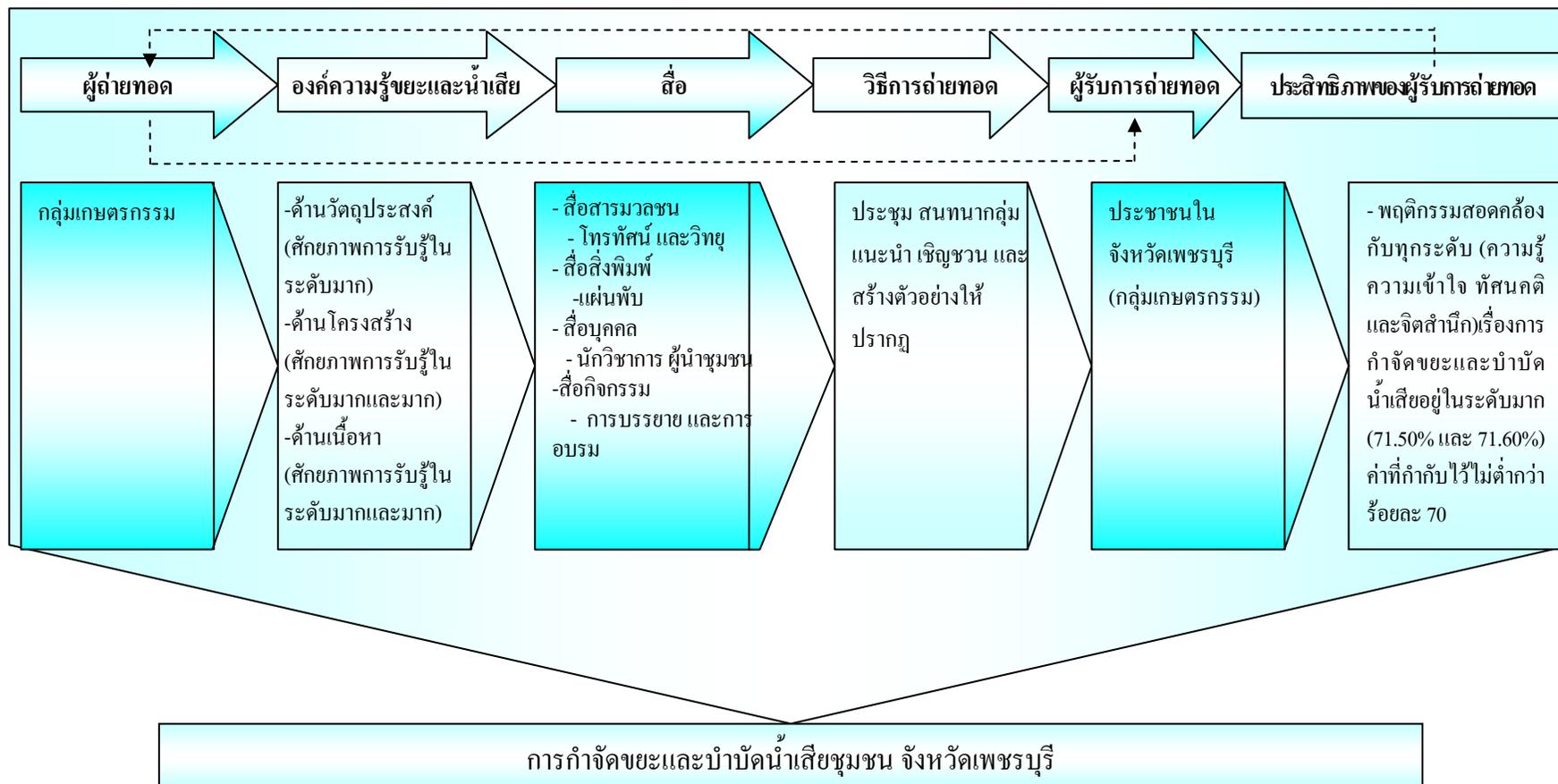
รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่ม อาชีพเพื่อการถ่ายทอดสู่ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของ ประชาชน 10 กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับข้อมูลด้านศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัด น้ำเสีย พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย สื่อที่ต้องการถ่ายทอด และ วิธีการถ่ายทอด เพื่อสังเคราะห์เป็นรูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี โดยมีองค์ประกอบ คือ ผู้ถ่ายทอด องค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย สื่อเพื่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและ บำบัดน้ำเสีย วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ผู้รับการถ่ายทอด และประสิทธิภาพของผู้รับการถ่ายทอด ปรากฏผล 1 รูปแบบ ดังภาพที่ 43

4.1.3 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่ม (เฉพาะกลุ่มอาชีพ) เพื่อการถ่ายทอดเฉพาะกลุ่ม

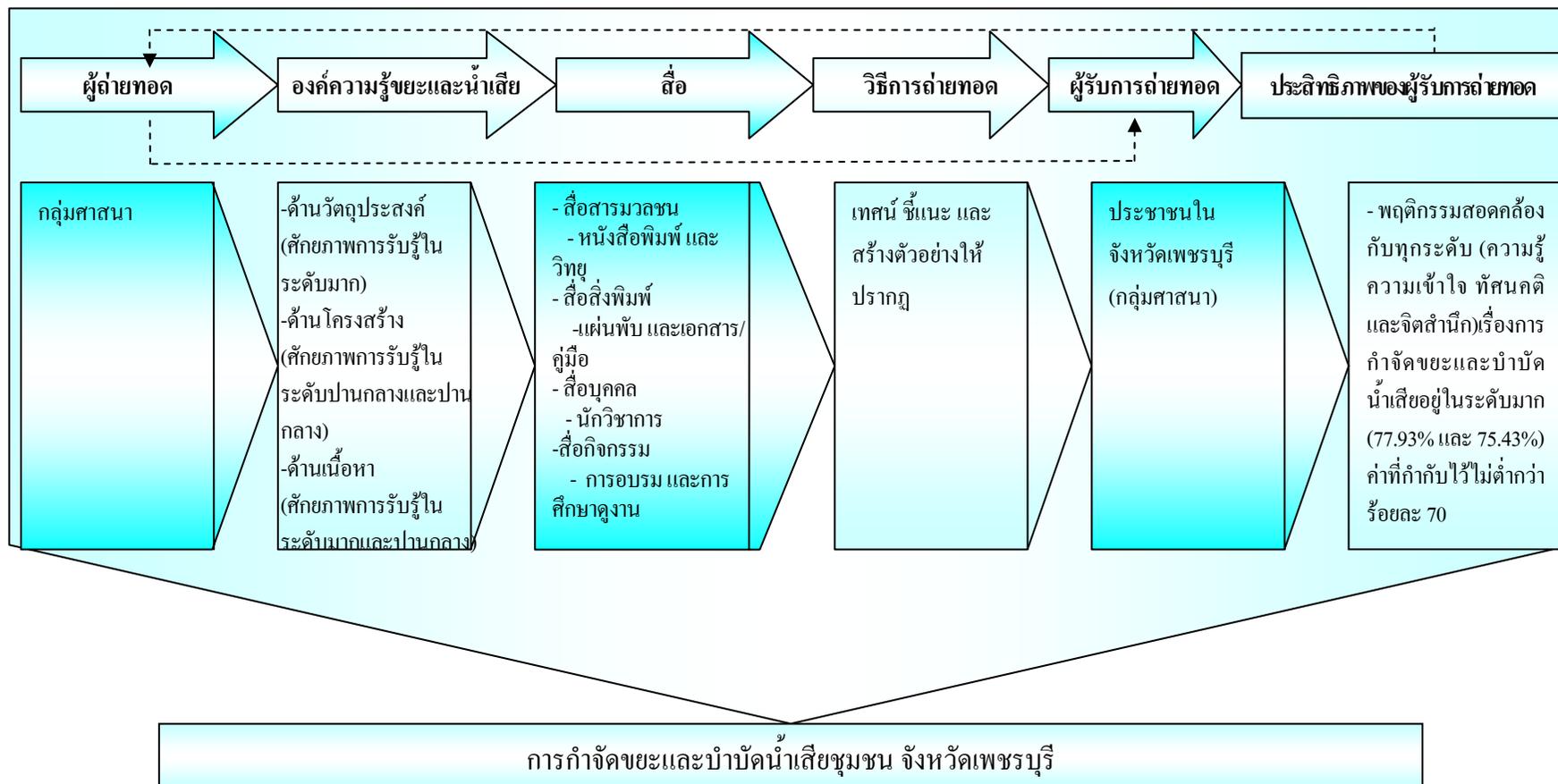
รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่ม อาชีพ (เฉพาะกลุ่ม) มีจุดมุ่งหมายเพื่อการถ่ายทอดในกลุ่มตนเอง โดยมีเกณฑ์ประสิทธิภาพด้าน พฤติกรรมสอดคล้องกับทุกระดับตามระดับความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และจิตสำนึก) ของกลุ่มกำกับอยู่และสามารถนำไปถ่ายทอดสู่กลุ่มตนเองได้ โดยมี องค์ประกอบ คือ ผู้ถ่ายทอด องค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย สื่อเพื่อการถ่ายทอด ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ผู้รับการถ่ายทอด และ ประสิทธิภาพของผู้รับการถ่ายทอด ปรากฏผล 10 รูปแบบ ดังภาพที่ 44 45 46 47 48 49 50 51 52 และ 53

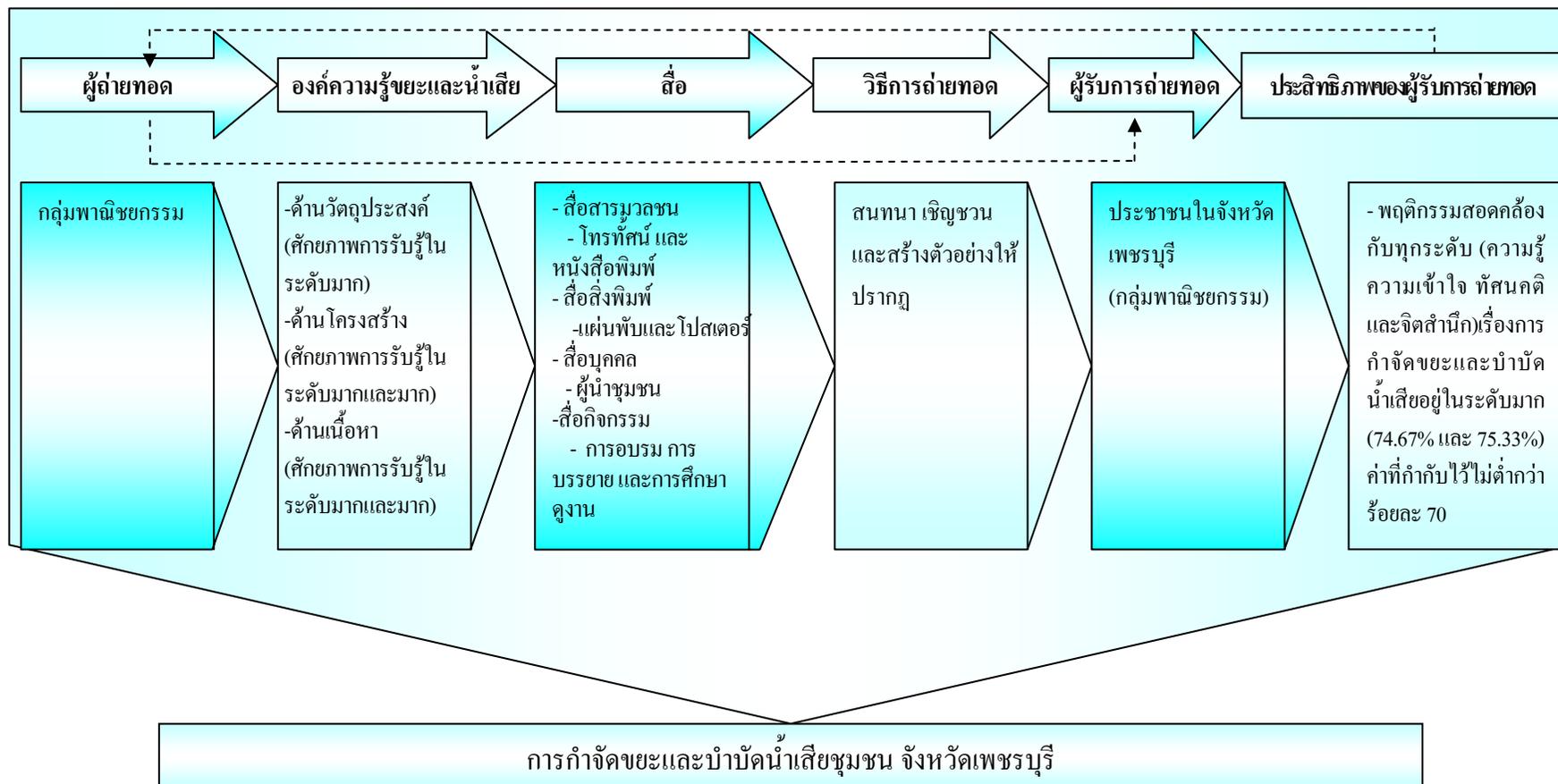
ภาพที่ 43 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชน 10 กลุ่มอาชีพเพื่อการถ่ายทอดสู่ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

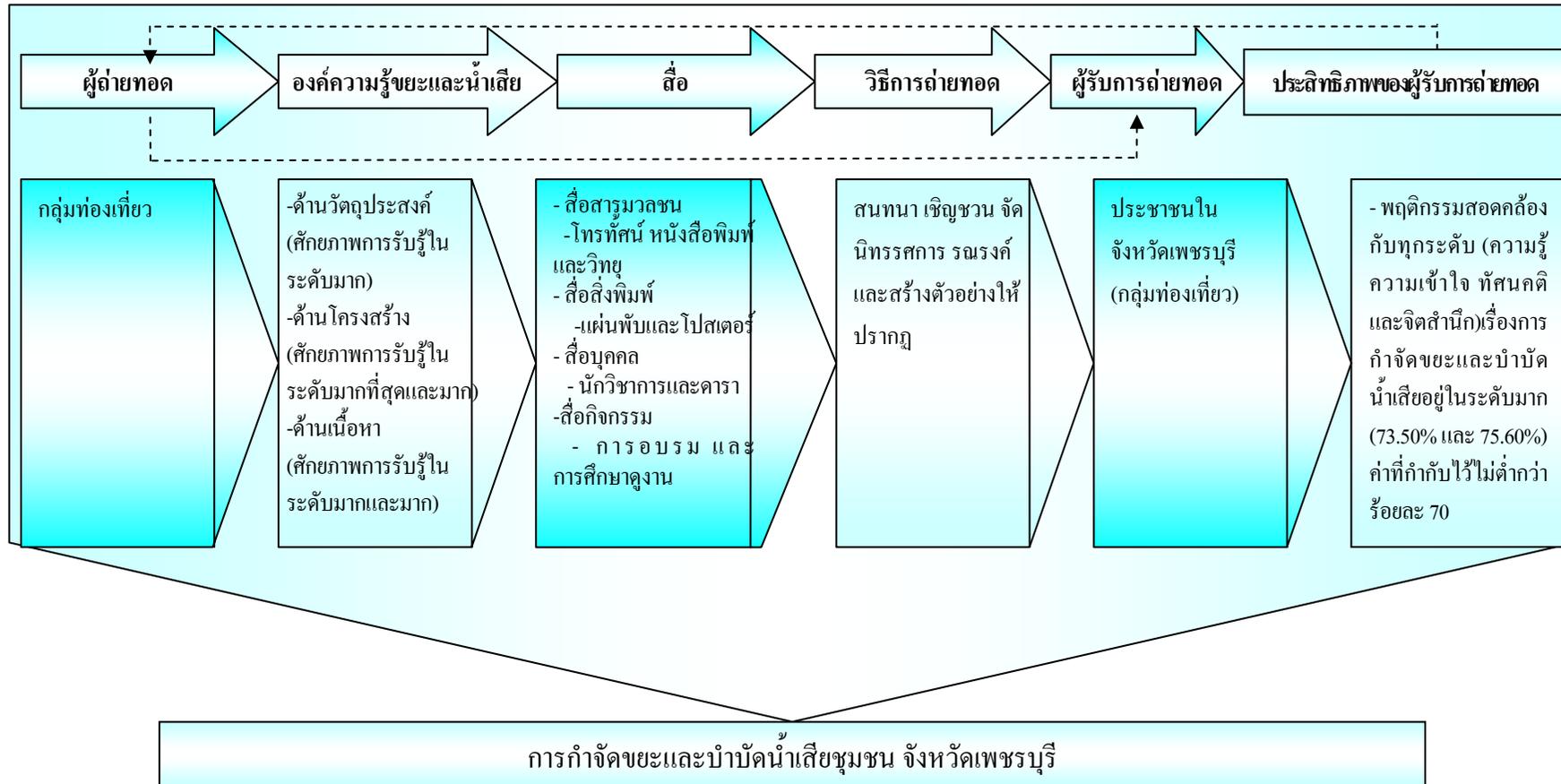
ภาพที่ 44 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มเกษตรกรกรม)

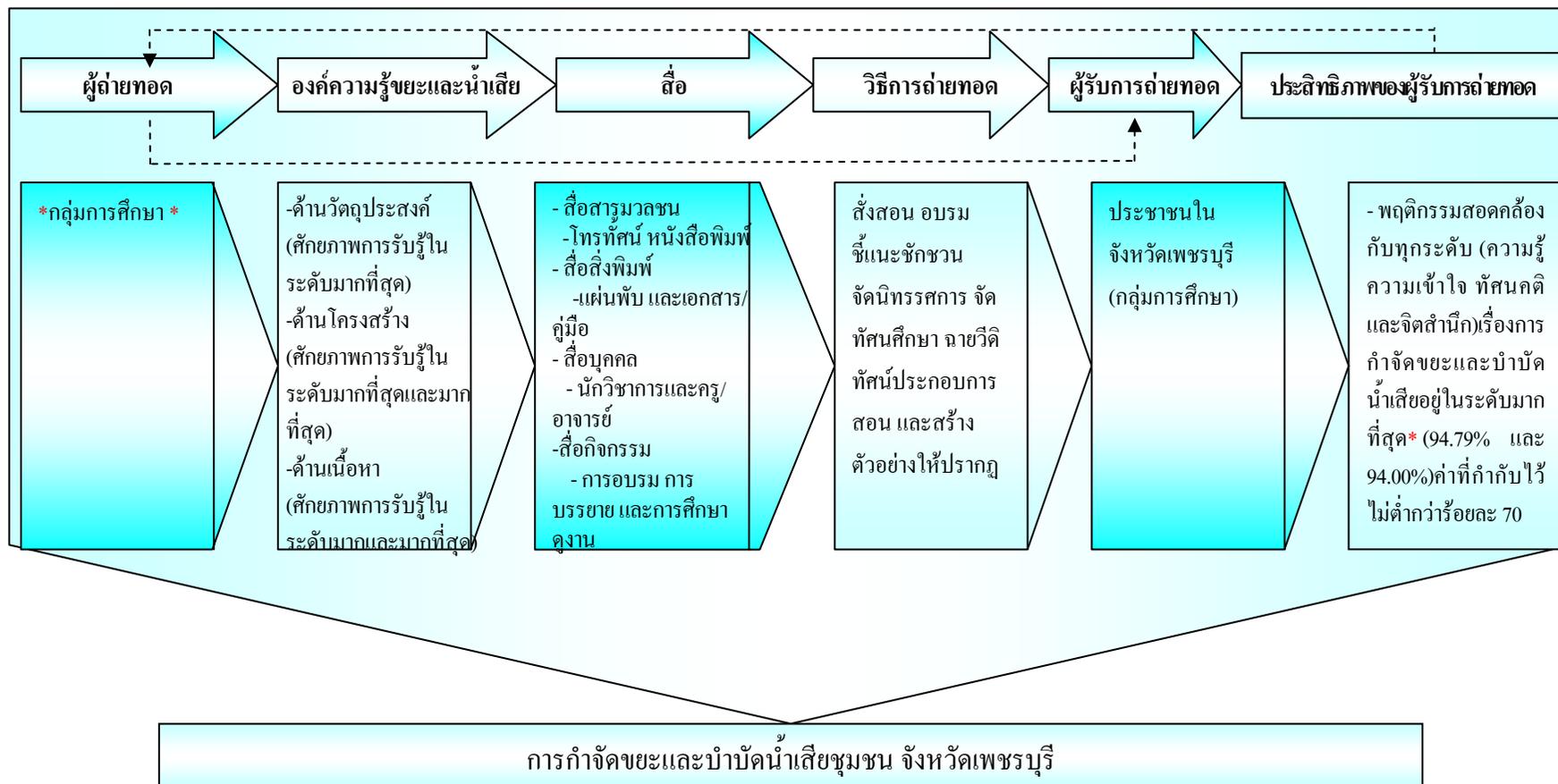
ภาพที่ 45 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มศาสนา)

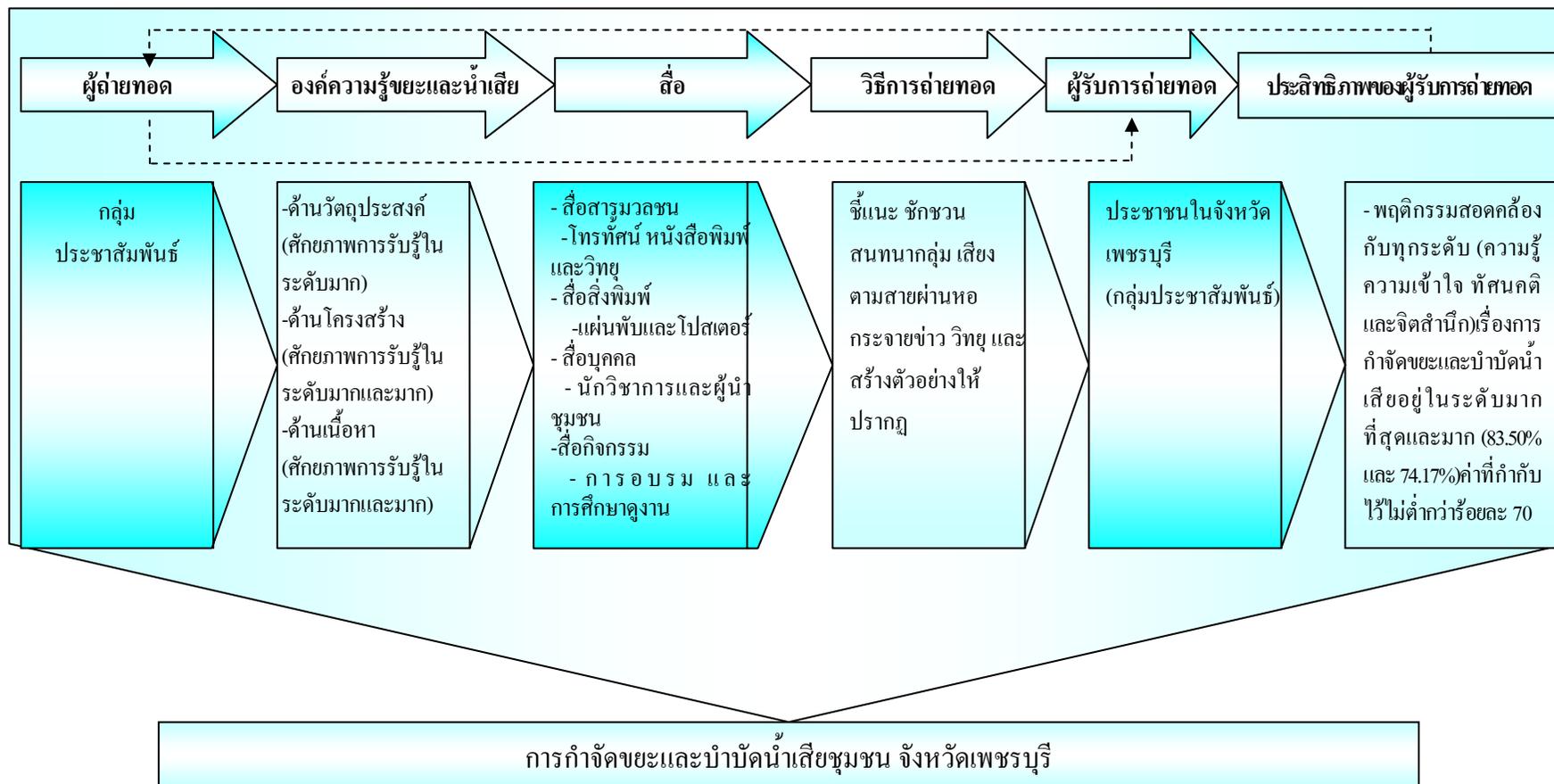
ภาพที่ 46 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มพหุวิชาชีพ)

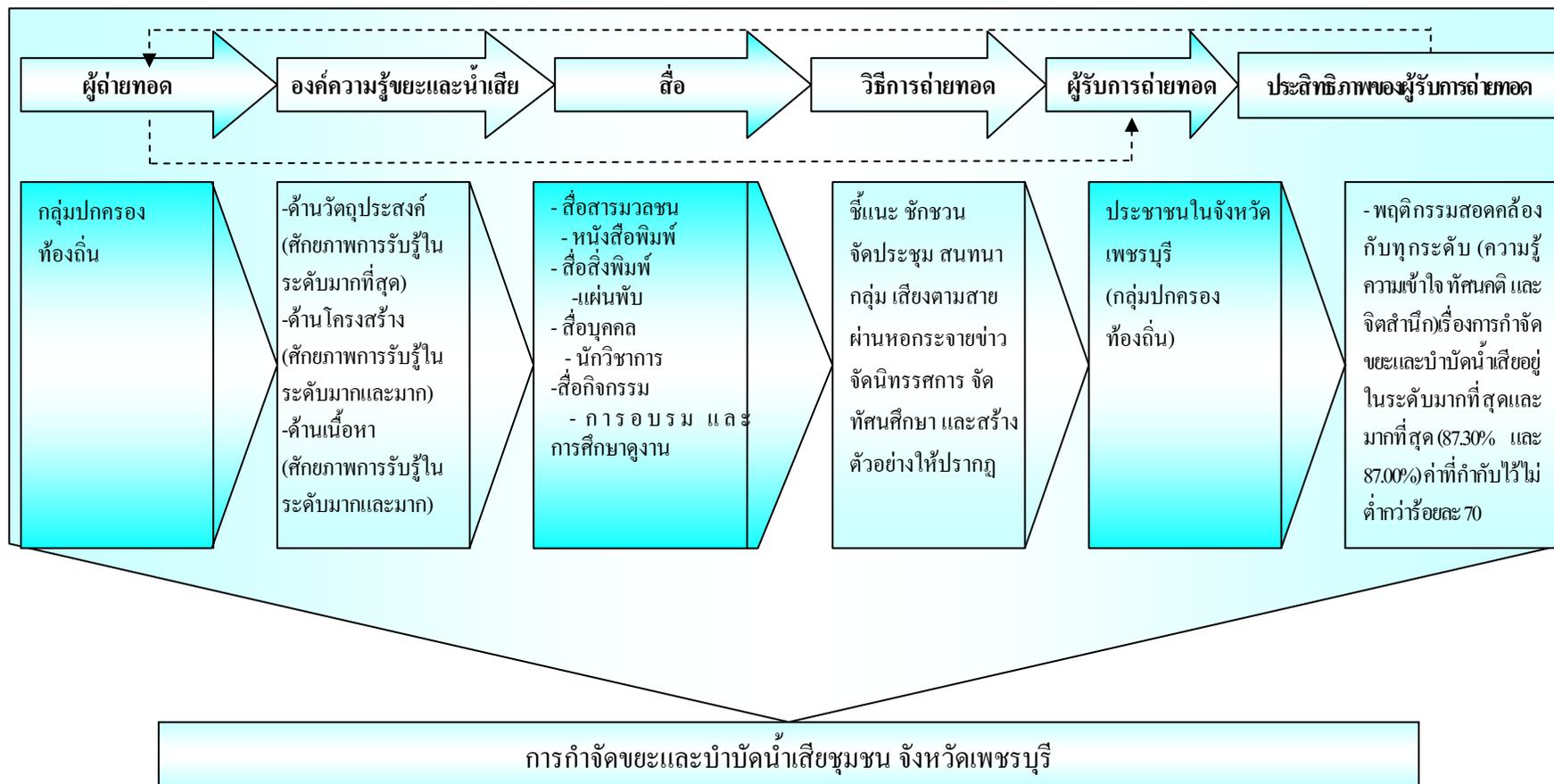
ภาพที่ 47 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มท่องเที่ยว)

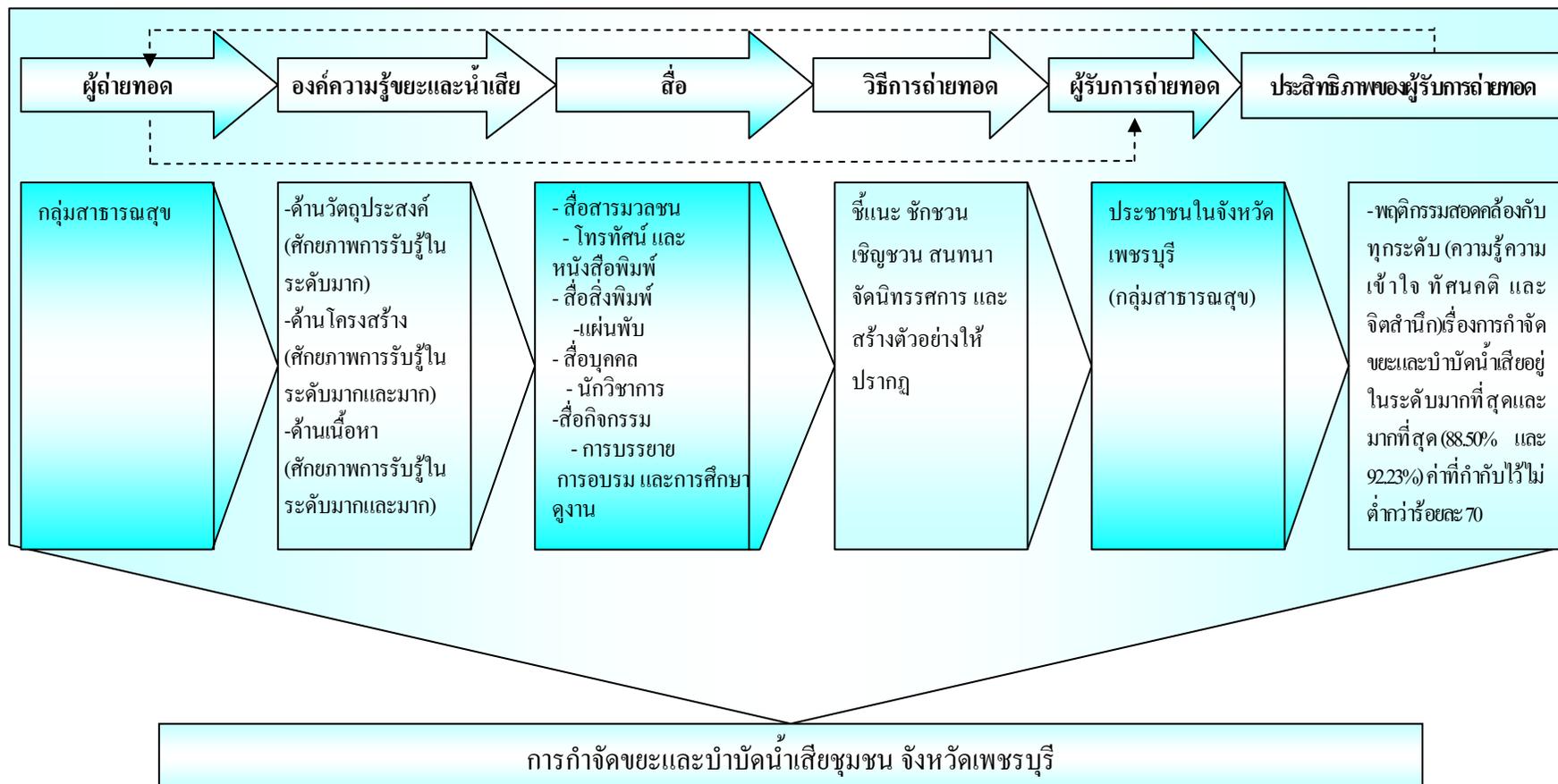
ภาพที่ 48 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มการศึกษา)

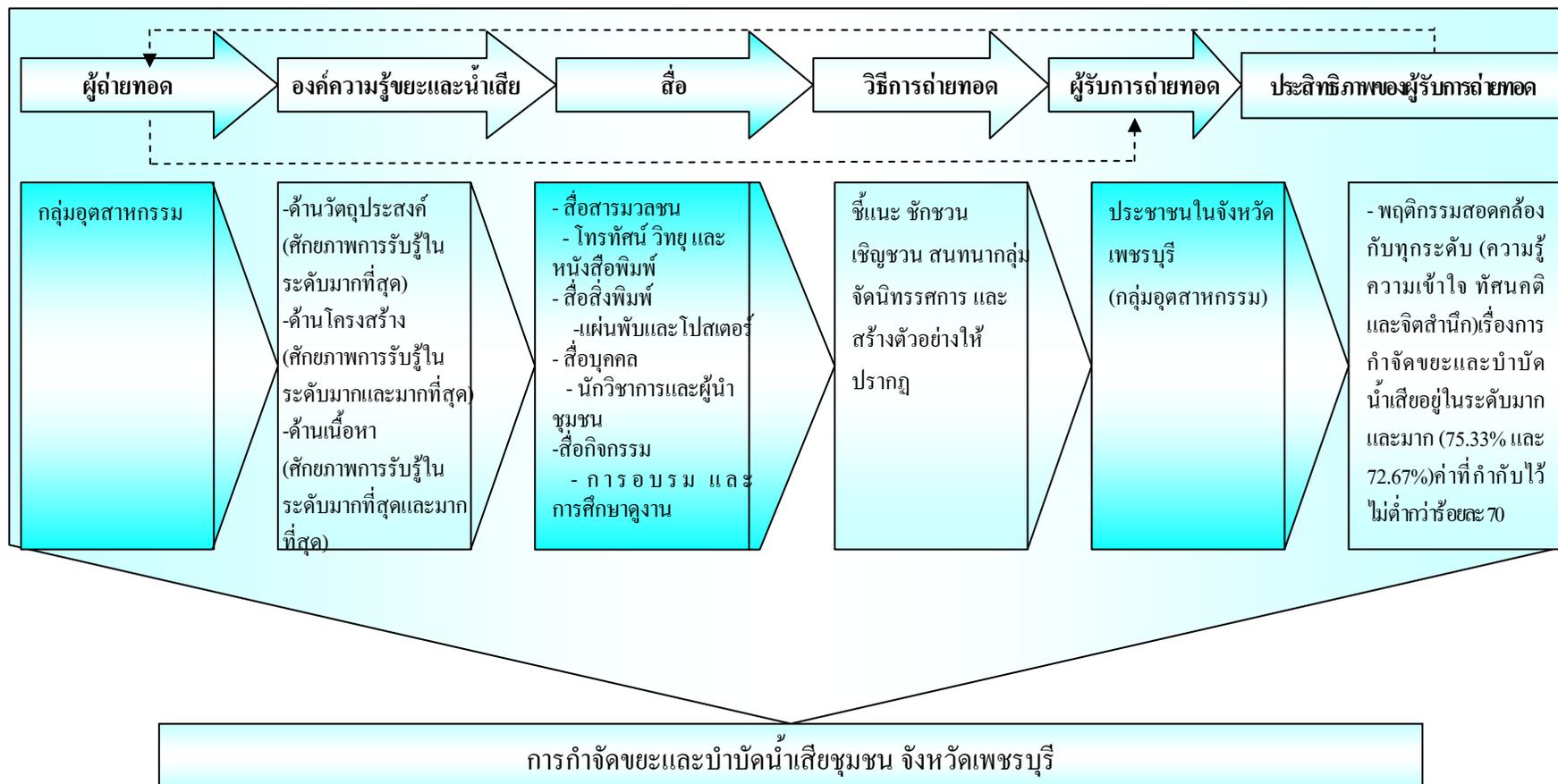
ภาพที่ 49 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มประชาสัมพันธ)

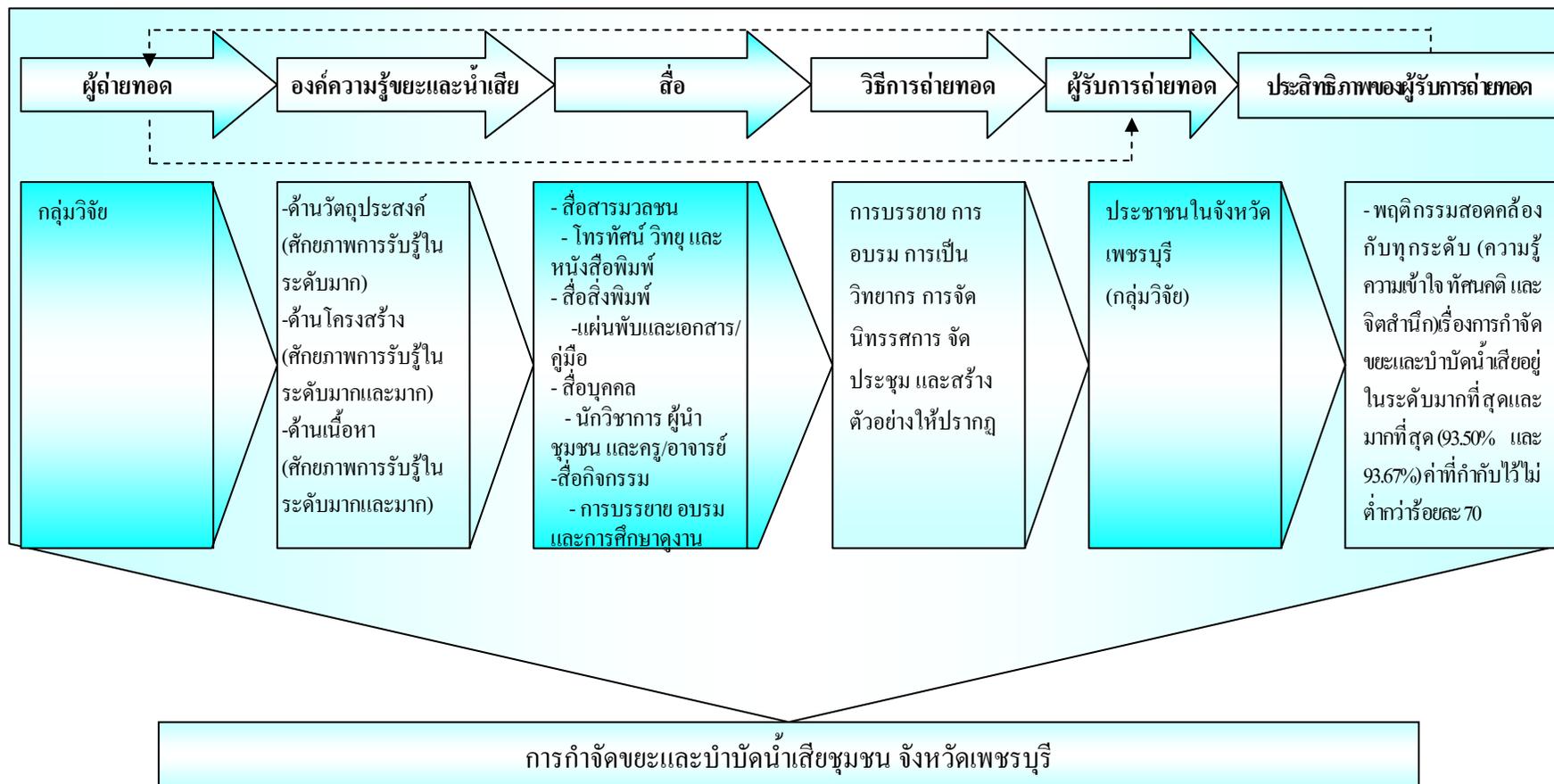
ภาพที่ 50 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มปกครองท้องถิ่น)

ภาพที่ 51 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มสาธารณสุข)

ภาพที่ 52 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มอุตสาหกรรม)

ภาพที่ 53 รูปแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชนเฉพาะกลุ่มอาชีพ (กลุ่มวิจัย)

สำหรับในเรื่องรูปแบบการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของแกนนำ 10 กลุ่มอาชีพ จากการสังเกตและการศึกษา พบว่า ในการสร้างรูปแบบการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารในเรื่องดังกล่าวผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการถ่ายทอดข้อมูล เพื่อให้เกิดการสื่อสาร คือ กระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสารที่ได้ถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร (Roger, 1973) ให้มีการตรวจสอบได้สองทิศทาง (two ways communication) จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร และจากประสิทธิภาพการรับรู้สะท้อนกลับที่ผู้ส่งสารคือ โครงการ ฯ เพื่อเป็นการตรวจสอบระบบการสื่อสารแบบย้อนกลับ โดยมีประกอบคือ ผู้ถ่ายทอด องค์ความรู้ สื่อ วิธีการถ่ายทอด ผู้รับสาร และประสิทธิภาพของผู้รับการถ่ายทอด

ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการถ่ายทอดของทั้ง 10 กลุ่มอาชีพ (เกษตรกรรม ศาสนา พาณิชยกรรม ท่องเที่ยว การศึกษา ประชาสัมพันธ์ ปกครองท้องถิ่น สาธารณสุข อุตสาหกรรม และวิจัย) มีโครงสร้างด้านผู้ส่งสารเดียวกัน คือ ประชาชน 10 กลุ่มอาชีพ แต่ในเรื่องผลข้อมูลข่าวสารในด้านการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร พบว่ามีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ทั้ง 3 ด้าน (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา) อยู่ในระดับส่วนใหญ่เหมาะสมมากถึงมากที่สุด ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินผลตามคำจำกัดความของ สุมาลี จันทระลอ (2542) ซึ่งได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลและการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535) ที่ต้องมีการประเมินผล เพราะจะเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อสรุปว่าสิ่งนั้นดี เลวปานใด

ทั้งนี้ทั้ง 10 กลุ่มอาชีพ ต่างมีศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ในด้านวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาองค์ความรู้ ในระดับเหมาะสมต่อการเผยแพร่ มาก ถึงมากที่สุด ส่วนด้านช่องทางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย พบว่า ทั้ง 10 กลุ่ม ล้วนมีการรับรู้จากช่องทางสื่อ 4 ประเภท คือ สื่อสารมวลชน (หนังสือพิมพ์) เพราะเห็นว่ามีข้อดี คือ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์สู่คนจำนวนมากพร้อมกันในเวลาเดียวกันอย่างรวดเร็ว (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2538) สื่อสิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ) มีข้อดีคือ สามารถอ่านได้ตามสมรรถนะของแต่ละกลุ่ม เหมาะสมสำหรับเก็บไว้เพื่อการอ้างอิงหรือทบทวน เหมาะสมสำหรับการผลิตแจกเป็นจำนวนมาก เป็นเอกสารเผยแพร่และประกอบการเรียน (ชาลทอง ภู์นิยม, 2542)

สื่อบุคคล (นักวิชาการ) มีข้อดีคือสามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ สื่อบุคคลอื่น สื่อบุคคลจัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงในการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโน้มน้าวจิตใจ เนื่องจากติดต่อกับผู้รับสารโดยตรง ส่วนใหญ่อาศัยการพูดในลักษณะต่างๆ เช่น การ

สนทนาพบปะพูดคุย การประชุม การสอน การให้สัมภาษณ์ การโต้เถียง การอภิปราย การปาฐกถา และการพูดในโอกาสพิเศษต่างๆ แต่สื่อบุคคลก็มีข้อจำกัดคือ ในกรณีที่เนื้อหาเป็นเรื่องซับซ้อน การใช้คำพูดอย่างเดียวอาจไม่สามารถสร้างความเข้าใจได้ทันที และเป็นสื่อที่ไม่ถาวร ยากแก่การตรวจสอบและอ้างอิง นอกจากนี้จะมีผู้บันทึกคำพูดนั้นๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือบันทึกเสียงเอาไว้ (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2538) ดังนั้นทั้ง 10 กลุ่มอาชีพจึงเห็นควรว่า นักวิชาการ มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดต่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย เพราะเป็นผู้ที่มีการศึกษาค้นคว้าและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ กว่าสื่อบุคคลประเภทอื่น ๆ และสื่อกิจกรรม (การอบรมและการศึกษาดูงาน) เป็นสื่อที่สามารถสื่อความรู้สึกนึกคิด ความรู้ อารมณ์ และเรื่องราวข่าวสารไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้ สื่อประเภทกิจกรรมมีได้มากมายหลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม การแสดงข่าว การสาธิต การจัดรีวิวนวน การจัดนิทรรศการ การจัดแข่งขันกีฬา การจัดแสดง การจัดกิจกรรมทางการศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมอาชีพ การจัดกิจกรรมการกุศล เป็นต้น สื่อกิจกรรมนี้สามารถปรับปรุงคัดแปลงแก้ไขให้ยืดหยุ่น เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ได้ง่าย แต่มีข้อจำกัดคือ ผู้รับมีจำนวนจำกัดเฉพาะกลุ่มที่ร่วมกิจกรรมนั้นๆ เท่านั้น (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2538) จากการสังเกตและการสอบถาม พบว่า ทั้ง 10 กลุ่มอาชีพ เลือกรับสื่อฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน เพราะเห็นว่า เป็นสื่อกิจกรรมที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียได้มากที่สุด เพราะได้มีการลงมือปฏิบัติ และได้สัมผัสในการเรียนรู้ได้โดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันท์เอม (2540) ที่กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการประมวลและตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราที่ได้จากการรู้สึก โดยการรู้สึก เกิดจากการกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึก ซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง การรู้สึกจึงเป็นกระบวนการหรือกระบวนการพื้นฐานก่อนที่จะเกิดการรับรู้ขึ้น อวัยวะรับความรู้สึกแต่ละชนิดจะรับตัวกระตุ้นหรือพลังงานกระตุ้นเฉพาะ เช่น นัยน์ตาจับได้ เฉพาะแสง หูจับได้เฉพาะเสียง จมูกจับได้เฉพาะกลิ่น ลิ้นจับได้เฉพาะรส ผิวหนังจับได้เฉพาะสัมผัสและอุณหภูมิ เมื่อมีการกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึกเกิดขึ้น เช่น มีแสงมากระทบนัยน์ตา มี เสียงมากระทบหู ประสาทรับการกระตุ้นจะส่งกระแสประสาทขึ้นสู่สมอง ทำให้เกิดการมองเห็น หรือเกิดการได้ยินซึ่งเป็นการรู้สึก การรู้สึกจึงมีลักษณะง่าย ตรงไปตรงมา ไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของการเรียนรู้ประสบการณ์ แรงงูใจ อารมณ์ ฯลฯ ซึ่งจะทำให้เกิดการรับรู้มากที่สุด ในส่วนผู้รับสาร พบว่า ทั้ง 10 กลุ่ม มีความแตกต่างกันในเรื่องคุณสมบัติของกลุ่ม อาทิ กลุ่ม เพศ อายุ และระดับการศึกษา เป็นต้น จากคุณสมบัตินี้ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย ส่วนด้านอายุ พบว่า อยู่ในช่วง 41-50 ปี และในด้านประสิทธิภาพการรับรู้ในเรื่องพฤติกรรมด้านการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย พบว่าทั้ง 10 กลุ่ม อยู่ในเกณฑ์ระดับคะแนนทางสิ่งแวดล้อมเกินกว่า ร้อยละ 70 ซึ่งอยู่เท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ประเมินขั้นต่ำในระดับสูงที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70 ขึ้นไป